

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Члан 1.

У Закону о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05), у члану 2. запета и речи: „осим ако посебним законом није другачије одређено” бришу се.

Додаје се став 2, који гласи:

„Овај закон се не примењује при обављању специфичне војне службе у Војсци Србије и обављању полицијских и послова заштите и спасавања из делокруга надлежног државног органа, у којима су питања безбедности и здравља на раду при обављању те службе и тих послова уређена посебним законом и прописима донетим на основу тог закона.”

Члан 2.

У члану 4. тачка 2) тачка и запета се замењује са две тачке.

Додају се подтач. (1) и (2), које гласе:

„(1) као послодавац у смислу овог закона сматра се и физичко лице које по било ком правном основу обезбеђује посао запосленом, изузимајући лице, које посао обезбеђује у домаћинству и носиоца породичног пољопривредног газдинства, који обављају посао са члановима породичног пољопривредног домаћинства у складу са прописима о пољопривреди,

(2) као послодавац сматра се и физичко лице које са члановима свог породичног домаћинства обавља привредну или другу делатност;”.

У тачки 16) речи: „или делимично” бришу се.

У тачки 22) тачка се замењује тачком и запетом.

Додају се тач. 23) и 24), које гласе:

„23) Превенција јесте процес обезбеђивања мера на радном месту и у радној околини код послодавца у циљу спречавања или смањења ризика на раду;

24) Језик који запослени разуме јесте матерњи језик, језик који је у службеној употреби на територији на којој послодавац има седиште, односно запослени обавља послове и који запослени говори, чита и пише, као и језик који је утврђен као услов за обављање послова радног места.”

Члан 3.

У члану 6. реч: „инвалида” замењује се речима: „особа са инвалидитетом”, а после речи: „уређују се овим” додају се речи: „и другим”.

Додаје се став 2, који гласи:

„Превентивне мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, запослене жене за време трудноће и запослене која доји дете споразумно прописују министар надлежан за рад и министар надлежан за здравље.”

Члан 4.

У члану 12. тачка 5) мења се и гласи:

„5) замена опасног безопасним или мање опасним;”.

У тачки 7) тачка се замењује тачком и запетом.

Додају се тач. 8) и 9), које гласе:

„8) прилагођавања техничком напретку;

9) развијања кохерентне целокупне политике превенције.”

Члан 5.

У члану 15. став 1. тачка 2) после речи: „послова” додају се речи: „на радном месту”.

У тачки 10) тачка се замењује тачком и запетом.

Додаје се тачка 11), која гласи:

„11) обезбеди мере заштите од пожара, спасавање и евакуацију у складу са посебним законом.”

У ставу 3. после речи: „или испитивању” додаје се реч: „услова”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Начин пружања прве помоћи, врсте средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начин и рокове оспособљавања запослених за пружање прве помоћи споразумно прописују министар надлежан за рад и министар надлежан за здравље.”

Члан 6.

У члану 16. став 1. речи: „за обављање одређених послова на радном месту у радној околини или за употребу поједине опреме за рад” замењују се речима: „на радном месту са повећаним ризиком”.

Члан 7.

У члану 18. став 2. мења се и гласи:

„Послодавац који изводи радове на изградњи објекта у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима, дужан је да изради прописан елаборат о уређењу градилишта који уз извештај о почетку рада доставља надлежној инспекцији рада.”

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Послодавац је дужан да одмах, од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада извођење радова ради отклањања великих кварова или хаварија на објекту, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности.”

Досадашњи став 5. постаје став 6.

У досадашњим ст. 6, 7. и 8. који постају ст. 7, 8. и 9. број: „5.” замењује се бројем „6.”.

Члан 8.

Члан 24. мења се и гласи:

„Члан 24.

Послодавац може да запосленима да на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду, само ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако су означени у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Послодавац који је запосленима дао на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду пре ступања на снагу прописа којим је утврђена обавеза из става 1. овог члана, дужан је да обезбеди упутство за њихову употребу и одржавање.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленима упутства за безбедан рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Послодавац је дужан да обезбеди превод документације из става 3. овог члана на језик који запослени разуме.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се на све промене радног и технолошког процеса.”

Члан 9.

После члана 24. додаје се члан 24а, који гласи:

„Члан 24а

Послодавац може да запосленима да на коришћење опасне хемијске материје и друге хемијске материје за које је прописана обавеза израде и достављања безбедносног листа само ако му је уз хемијску материју учинио доступним безбедносни лист, у складу са прописима којима се уређују хемикалије, као и ако је обезбедио све мере које произлазе из садржаја безбедносног листа.

Послодавац треба да држи безбедносни лист на српском језику.

Послодавац је дужан да обезбеди превод безбедносног листа на језик који запослени разуме, као и да омогући запосленом приступ подацима садржаним у безбедносном листу.”

Члан 10.

У члану 27. став 1. после речи: „код заснивања радног односа, односно” додају се речи: „другог радног ангажовања,”, а после речи: „за рад” додају се речи: „или промене опреме за рад”.

У ставу 4. после речи: „места” додају се речи: „и спроводи се по програму, чији садржај послодавац мора, када је то потребно, да обнавља и мења”.

Члан 11.

У члану 28. став 1. после речи: „практично” додају се запета и речи: „у складу са програмом оспособљавања за безбедан и здрав рад који доноси послодавац”.

У ставу 3. речи: „на начин и по поступку утврђеним актом о процени ризика” замењују се речима: „најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од четири године од дана претходне провере”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Оспособљавање за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима особа са инвалидитетом.”

Члан 12.

У члану 30. став 3. после речи: „трудноће” додају се речи: „и запослена која доји дете”, после речи: „живота” додаје се запета, а речи: „и запослени са смањеном радном способношћу” замењују се речима: „особе са инвалидитетом и професионално оболели”.

Члан 13.

У члану 31. став 1. после речи: „дужан” додају се речи: „што је могуће пре”.

У ставу 3. после речи: „су добила” додају се речи: „упутства да престану да раде и/или одмах напусте радно место и оду на безбедно место,”.

Члан 14.

У члану 34. став 1. после речи: „и да” додају се речи: „престане да ради,”.

У ставу 2. после речи: „запослени” додају се речи: „који престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну околину”.

Члан 15.

У члану 35. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 16.

У члану 37. став 3. мења се и гласи:

„Послове безбедности и здравља на раду послодавац може да обавља сам у делатностима трговине на мало, услуга смештаја и исхране, информисања и комуникација, финансијским и осигурања, пословања некретнинама, стручним, научним, иновационим, административним и помоћним услужним делатностима, обавезног социјалног осигурања, образовања, уметности, забаве и рекреације, као и осталим услужним делатностима, ако има до 20 запослених и није дужан да има положен стручни испит из става 2. овог члана.”

Члан 17.

После члана 37. додаје се члан 37а, који гласи:

„Члан 37а

Послодавац у делатностима грађевинарства, пољопривреде, шумарства и рибарства, рударства, прерађивачке индустрије, снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације (осим трговине електричном енергијом и гасовитим горивима преко гасоводне мреже), снабдевања водом, управљања отпадним водама, контролисања процеса уклањања отпада и сличним

активностима, као и у делатностима здравствене и социјалне заштите, дужан је да за послове безбедности и здравља на раду одреди лице које има најмање стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука.”

Члан 18.

У члану 38. после става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Програм усавршавања знања и друга питања у вези са усавршавањем знања запосленог из става 3. овог члана, прописује министар надлежан за рад.”

Члан 19.

У члану 40. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) спроводи поступак процене ризика;”.

У тачки 7) речи: „запослених на раду” замењују се речима: „код послодавца”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Лице за безбедност и здравље на раду је дужно да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду у смислу члана 38. став 4. овог закона.”

Члан 20.

У члану 44. став 3. речи: „који има 50 и више запослених” бришу се.

У ставу 4. после речи: „уговором” додају се речи: „или споразумом закљученим између послодавца и представника запослених”.

После става 4. додаје став 5, који гласи:

„Послодавац је дужан да најмање једном представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогући одсуство са рада у обављању послова радног места на које је распоређен у трајању од најмање пет часова рада месечно с правом на накнаду зараде која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио на пословима радног места, као и да обезбеди техничко-просторне услове у складу са просторним и финансијским могућностима, ради обављања активности представника запослених.”

Члан 21.

У члану 45. став 1. тачка 2) речи: „спровођење безбедности и здравља на раду” замењују се речима: „безбедност и здравље на раду, да предлажу и буду консултовани”.

Члан 22.

У члану 47. тачка 1) после речи: „предлозима” додају се речи: „мера заштите и превентивних мера”.

Члан 23.

У члану 49. став 1. тачка 6) после речи: „испитивањима” додаје се реч: „услова”.

У тачки 7) речи: „и средстава и опреме за личну заштиту на раду” бришу се.

У тачки 8) тачка се замењује тачком и запетом.

Додају се тач. 9) и 10), које гласе:

„9) издатим средствима и опреми за личну заштиту на раду;

10) извршеним лекарским прегледима запослених у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.”

Члан 24.

После члана 49. додаје се члан 49а, који гласи:

„Члан 49а

Послодавац у евиденцијама из члана 49. став 1. тач. 2), 3), 4), 9) и 10) овог закона уноси име и презиме запосленог и назив радног места.

Акти у поступку обезбеђивања претходног и периодичног лекарског прегледа запосленог на радном месту са повећаним ризиком из члана 43. овог закона садрже податке о личности: име и презиме лица, јединствени матични број грађана, односно датум рођења, место рођења и општина, занимање, степен стручне спреме, назив радног места и податке о здравственом стању.

Извештај о повреди на раду и професионалном обољењу из члана 51. овог закона садрже податке о личности: име и презиме лица, пол, јединствени матични број грађана, односно датум рођења, пребивалиште, односно боравиште, степен стручне спреме, податке о радном месту и повреди на раду, односно о врсти професионалног обољења и о здравственом стању.

Подаци о личности из става 3. овог члана достављају се на коришћење организацијама надлежним за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање и Управи за безбедност и здравље на раду.

Акта која се установљавају подзаконским прописима којима се уређују превентивне мере из члана 7. овог закона не могу да садрже више података о личности од следећих података, и то: име и презиме, јединствени матични број грађана, датум рођења, место рођења и општина, занимање, степен стручне спреме, назив радног места и податке о здравственом стању.”

Члан 25.

У члану 50. став 2. запета и речи: „односно обољење у вези са радом запосленог” бришу се.

Члан 26.

У члану 51. став 1. мења се и гласи:

„Извештај о повреди на раду и професионалном обољењу који се догоде на радном месту, послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђено професионално обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.”

Члан 27.

У члану 52. став 2. запета и речи: „обољењима у вези са радом” бришу се.

Члан 28.

У члану 56. став 1. речи: „запосленог са високом школском спремом одговарајуће струке” замењују се речима: „у радном односу најмање два запослена који имају стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука”, а после речи: „на тим пословима” додају се речи: „и ако оснивачу или са њим повезаном лицу, односно предузетнику или са њим повезаном лицу у смислу прописа о привредним друштвима лиценца издата у складу са овим законом није одузета у претходне три године.”

У ставу 2. после речи: „има” додају се речи: „у радном односу”, а после речи: „одговорно лице” додају се речи: „и ако оснивачу или са њим повезаном лицу у смислу прописа о привредним друштвима лиценца издата у складу са овим законом није одузета у претходне три године.”

У ставу 3. речи: „високом школском спремом одговарајуће струке” замењују се речима: „стеченим високим образовањем на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука”, а после речи: „пословима” додају се речи: „или најмање пет година радног искуства у струци и ако том лицу лиценца издата у складу са овим законом није одузета у претходне три године.”

После става 4. додају се нови ст. 5. до 7, који гласе:

„Ако правно лице или предузетник престане да испуњава услове из ст. 1. и 2. овог члана, овлашћено службено лице надлежно за вршење надзора над радом правног лица и предузетника са лиценцом налаже том правном лицу, односно предузетнику поступање којим се обезбеђује испуњеност услова за добијање лиценце и одређује му рок за то поступање, који не може бити дужи од 90 дана од дана обавештавања о наложеној мери и том правном лицу, односно предузетнику привремено забрањује обављање послова за чије вршење је лиценца услов, а најдуже до истека рока утврђеног овим ставом.

Ако правно лице, односно предузетник са лиценцом обавести орган надлежан за вршење надзора над његовим радом да је престао да испуњава услове из ст. 1. и 2. овог члана, то обавештење уподобљава се налогу, односно решењу из става 5. овог члана.

Лиценце из ст. 1. и 2. овог члана министар надлежан за рад издаје са роком важења од пет година. Лиценца се може обновити на начин и под условима под којима се издаје, с тим да се захтев за обнављање лиценце мора поднети најкасније 30 дана пре истека рока важења лиценце.”

Досадашњи став 5. постаје став 8.

Члан 29.

У члану 57. тачка 3) тачка се замењује тачком и запетом.

Додаје се тачка 4), која гласи:

„4) имаоцу лиценце, ако у периоду важења лиценце престане да испуњава услове из члана 56. овог закона.”

Члан 30.

У члану 60. тачка 9) реч: „законитошћу” брише се, а реч: „рада” замењује се речју: „радом”.

У тачки 14) после речи: „на раду” додају се запета и речи: „стара се о додели националних признања у области безбедности и здравља на раду, о чему води евиденцију у коју уноси име и презиме физичког лица”.

Додаје се став 2, који гласи:

„У поступку организовања полагања стручних испита из члана 54. овог закона и припреме предлога решења за издавање и одузимање лиценци из чл. 55. и 57. овог закона, врши се обрада података о личности: име, име једног родитеља и презиме лица, датум и место рођења, јединствени матични број грађана, место и адреса пребивалишта, односно боравишта, врста и степен стручне спреме, радно место – послови које лице обавља, контакт телефон, телефакс и адреса електронске поште.”

Члан 31.

После члана 60. додају се Глава IXа и члан 60а, који гласе:

„IXа НАЦИОНАЛНА ПРИЗНАЊА

Члан 60а

Ради унапређења безбедности и здравља на раду у Републици Србији, правним и физичким лицима, Одбору за безбедност и здравље на раду, организацијама и удружењима, за изузетна постигнућа у области безбедности и здравља на раду, могу се доделити национална признања из области безбедности и здравља на раду (у даљем тексту: признања).

Врсте признања јесу:

- 1) Повеља „28. април”;
- 2) Плакета „28. април”;
- 3) Похвалница „28. април”.

Повеља „28. април” додељује се правном лицу или предузетнику, у две категорије (до 250 запослених и преко 250 запослених) – за посебан допринос и афирмацију безбедности и здравља на раду, кроз њихово законито, благовремено и превентивно поступање у примени утврђених мера.

Плакета „28. април” додељује се физичким лицима, организацијама и удружењима за постигнуте резултате и заслуге у промоцији безбедности и здравља на раду.

Похвалница „28. април” додељује се лицу за безбедност и здравље на раду, представнику запослених, Одбору за безбедност и здравље на раду, организацијама и удружењима који својим радом доприносе подизању свести код запослених о значају безбедности и здравља на раду.

Признања се додељују на Дан безбедности и здравља на раду у Републици Србији 28. априла.

Иницијативу за доделу признања Управи за безбедност и здравље на раду могу поднети правна и физичка лица, предузетници, организације запослених и послодаваца и друга удружења.

Испуњеност услова за доделу признања испитује Управа за безбедност и здравље на раду уз учешће представника социјалних партнера, односно репрезентативних организација запослених и послодаваца, инспектора рада и других стручњака из области безбедности и здравља на раду.

Предлог за доделу признања Управа за безбедност и здравље на раду доставља министру надлежном за рад.

Садржину и изглед националних признања прописује министар надлежан за рад.”

Члан 32.

У члану 61. реч: „прописаним” замењује се речима: „утврђеним актом о процени ризика.”

Члан 33.

У члану 62. став 1. речи: „високу стручну спрему” замењују се речима: „стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља друштвено-хуманистичких наука, техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука”.

Став 2. брише се.

Члан 34.

У члану 69. став 1. тачка 6) после речи: „послове” додају се речи: „на радном месту”.

У тачки 15) речи: „за обављање одређених послова на радном месту у радној околини или за употребу поједине опреме за рад” замењују се речима: „на радном месту са повећаним ризиком”.

У тачки 19) речи: „ако за радове на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта, односно промени технолошког процеса, које изводи дуже од седам дана” замењују се речима: „ако за радове на изградњи објекта у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима”.

После тачке 19) додаје се тачка 19а), која гласи:

„19а) ако одмах, од настанка, усмено и у писменој форми не пријави надлежној инспекцији рада извођење радова ради отклањања великих кварова или хаварија на објекту, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности (члан 18. став 5);”.

Тачка 24) мења се и гласи:

„24) ако запосленима да на коришћење опрему за рад и средства и опрему за личну заштиту на раду који нису усаглашени са прописаним техничким захтевима или није обезбедио упутство за њихову употребу и одржавање, као и ако није обезбедио упутства за безбедан рад по прописима о

безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду (члан 24);”.

После тачке 24) додаје се тачка 24а), која гласи:

„24а) ако запосленима да на коришћење опасне хемијске материје и друге хемијске материје за које је прописана обавеза израде и достављања безбедносног листа, а није учинио доступним безбедносни лист, или ако нису обезбеђене све мере које произлазе из садржаја безбедносног листа (члан 24а);”.

После тачке 27) додаје се тачка 27а), која гласи:

„27а) ако у делатностима грађевинарства, пољопривреде, шумарства и рибарства, рударства, прерађивачке индустрије, снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације (осим трговине електричном енергијом и гасовитим горивима преко гасоводне мреже), снабдевања водом, управљања отпадним водама, контролисања процеса уклањања отпада и сличним активностима, као и у делатностима здравствене и социјалне заштите не одреди лице за безбедност и здравље на раду које испуњава услове прописане овим законом (члан 37а);”.

У тачки 31) запета и речи: „односно обољење запосленог у вези са радом” бришу се.

После тачке 31) додаје се тачка 31а), која гласи:

„31а) ако не достави запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђено професионално обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање извештај о повреди на раду у професионалном обољењу који се догоде на радном месту (члан 51. став 1);”.

Члан 35.

У члану 70. став 1. тачка 3) речи: „и запосленом са смањеном радном способношћу” замењују се речима: „особама са инвалидитетом и професионално оболелим”.

У тачки 4) после речи: „ако” додају се речи: „што је могуће пре”.

У тачки 6) после речи: „добила” додају се речи: „упутства да престану да раде и/или одмах напусте радно место и оду на безбедно место;”.

У тачки 11) речи: „спровођење безбедности и здравља на раду” замењују се речима: „безбедност и здравље на раду, да предлажу и буду консултовани”.

У тачки 12) после речи: „предлозима” додају се речи: „мера заштите и превентивних мера”.

Члан 36.

У члану 75. тачка 1) после речи: „рукује” додају се запета и речи: „ако самоволно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад”.

Члан 37.

У члану 78. тачка 3) брише се.

Члан 38.

У члану 79. тач. 1), 3), 10) и 14) бришу се.

Члан 39.

У члану 4. тач. 18), 20) и 21), члану 15. став 1. тачка 7), ст. 2. и 3, члану 40. став 1. тачка 5), члану 49. став 1. тачка 7), члану 55. тачка 2), члану 56. став 2, члану 57. тачка 2), члану 69. став 1. тачка 11) и члану 73. став 1. тач. 1) и 3) речи: „испитивања опреме” у одређеном падежу замењују се речима: „провера опреме” у одговарајућем падежу.

Члан 40.

Подзаконски акти из чл. 3, 5. и 31. (нови члан 60а) овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, а подзаконски акти из члана 18. овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Стручни испит, положен пре ступања на снагу овог закона, остаје да важи.

Лице које се 1. децембра 2017. године затекне да обавља послове безбедности и здравља на раду, а не испуњава услове утврђене у члану 17. овог закона, може да настави да обавља те послове до испуњења услова утврђених овим законом, а најдуже пет година, осим лица које их је обављало до дана почетка примене члана 17. и којем је до испуњења услова за престанак радног односа са правом на старосну пензију преостало највише пет година.

Правна лица и предузетници којима су издате лиценце из члана 55. тач. 1) и 2) Закона о безбедности и здрављу на раду, ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Правна лица и предузетници којима је лиценца издата пре пет и више година дужни су да захтев за обнављање лиценце у складу са овим законом поднесу без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, а правна лица и предузетници код којих од издавања лиценце није протекло пет година дужни су да захтев за обнављање лиценце у складу са овим законом поднесу најкасније 30 дана пре него што се напуни пет година од дана издавања лиценце.

Члан 41.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим члана 17. који се примењује од 1. децембра 2017. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење предложеног закона садржан је у одредби члана 97. тачка 8. Устава Републике Србије, којом је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује систем у области радних односа, заштите на раду, запошљавања, социјалног осигурања и других облика социјалне сигурности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду садржани су у чињеници да је важећи Закон о безбедности и здрављу на раду донет новембра 2005. године („Службени гласник РС”, број 101/05) и да су у периоду досадашње примене закона уочени одређени недостаци који се пре свега односе на проблеме у примени Закона о безбедности и здрављу на раду када су у питању специфичне активности војске и полиције, значење појединих израза, начин припреме и спровођења оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад и периодичне провере оспособљености, континуирано усавршавање знања лица за безбедност и здравље на раду, не постојање рока важења издатих лиценци и други, што је довело до проблема у функционисању у појединим сегментима безбедности и здравља на раду, као и остваривању права и обавеза послодаваца и запослених.

При изради Закона коришћена су основна решења из Директиве 89/391/ЕЕЗ о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља запослених на раду, као и других посебних директива које су донете на основу ове директиве. Иако је Закон следио и пренео поједина решења директиве, у току претходних девет година од доношења Закона, јавила се потреба да се преиспитају усвојена решења која утичу на стварање безбедних и здравих радних услова у Републици Србији, имајући притом у виду да Република Србија још увек није земља чланица ЕУ, па је потребно адекватно модификовати нека решења из директиве, која не могу имати истоветну примену у нашем систему. Из наведених разлога предлажу се интервенције у Закону о безбедности и здрављу на раду у делу који се односи на нормативне недостатке, подизање нивоа компетенције лица за безбедност и здравље на раду, доношење програма за оспособљавање за безбедан и здрав рад, унапређење знања лица за безбедност и здравље на раду, даље усклађивање са захтевима из Директиве, потребе да се даље унапређује систем безбедности и здравља на раду, као и уређивање осталих питања која су се показала као спорна у пракси.

Овим законом о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду, на првом месту, се врши прецизирање и усклађивање терминологије основног текста закона и усаглашавање са одредбама Директиве.

Што се тиче најзначајнијих измена у вези значења појединих израза сада се прецизније дефинише израз послодавац, уводи се нови израз превенција, као и језик који запослени разуме.

Изменама и допунама Закона прописана је обавеза послодавца да одмах, од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада извођење радова ради отклањања великих кварова или хаварија на објекту, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности.

Поред тога, изменама и допунама Закона врши се усклађивање са одредбама Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09). Прецизније су дефинисани услови под којима послодавац даје на употребу опрему за рад и средства и опрему за личну заштиту на раду. Такође, дефинисани су услови под којима послодавац даје на коришћење опасне хемијске материје и друге хемијске материје за које је прописана обавеза израде и достављања безбедносног листа у складу са прописима којима се уређују хемикалије.

Битна новина код организовања послова безбедности и здравља на раду је могућност да послове безбедности и здрављу на раду послодавац може обављати сам у одређеним мање ризичним делатностима, ако има до 20 запослених и није дужан да има положен стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду. С друге стране у одређеним високоризичним делатностима подиже се ниво компетенције лица која се баве пословима безбедности и здрављу на раду код послодавца увођењем обавезе послодавца да за ове послове одреди лице које има најмање стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године у одговарајућој научној, односно стручној области.

У делу који прописује услове за издавање лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду, повећан је број запослених у правном лицу или код предузетника који подносе захтев за добијање ове лиценце и сада је најмање два запослена, за лиценце у области безбедности и здравља на раду које се издају правним лицима и предузетницима, утврђен је рок важења издате лиценце од пет година. Такође, додаје се нов услов за издавање лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине, ако издата одговарајућа лиценца оснивачу или са њим повезаном лицу, односно предузетнику или са њим повезаном лицу у смислу прописа о привредним друштвима, није била одузета у претходне три године. Поред наведеног, у случају када правно лице или предузетник са лиценцом у току обављања послова престане да испуњава један од услова за добијање лиценце, може му се у току надзора изрећи мера забране обављања послова док не испуни услов, а наједуже 90 дана, што је усклађено са Законом о инспекцијском надзору.

У циљу промовисања и унапређења безбедности и здравља на раду у Републици Србији утврђују се национална признања из области безбедности и здравља на раду, која се могу доделити правним, физичким лицима и Одбору за безбедност и здравље на раду.

Усвајањем и спровођењем овог закона обезбедиће се услови за боље разумевање основног циља и сврхе примене принципа превенције ради спречавања повреда на раду, професионалних болести и болести у вези са радом. Поред наведеног предложена решења утицаће на систематско унапређење превенције, праћењем и прилагођавањем техничком напретку.

Применом овог закона стварају се обавезе за привредне субјекте.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона предвиђа се допуна члана 2. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се прописује да се закон не примењује при обављању специфичне војне службе у Војсци Србије и

обављању полицијских и послова заштите и спасавања из делокруга надлежног државног органа, у којима су питања безбедности и здравља на раду при обављању те службе и тих послова уређена посебним законом и прописима донетим на основу тог закона. На тај начин врши се усклађивање са чланом 2. Директиве 89/391/ЕЕЗ.

Чланом 2. Предлога закона предвиђа се допуна члана 4. Закона о безбедности и здрављу на раду и прецизира се значење израза послодавац, па се као послодавац у смислу овог закона сматра и физичко лице, које по било ком правном основу обезбеђује посао запосленом, изузимајући лице, које посао обезбеђује у домаћинству и носиоца породичног пољопривредног газдинства, који обављају посао са члановима породичног пољопривредног домаћинства у складу са прописима о пољопривреди, као и физичко лице које са члановима свог породичног домаћинства обавља привредну или другу делатност. Оваквим значењем израза послодавац у пољопривреди и предузетник који обавља привредну делатност и радно ангажује запослене, извршено је прецизирање ко се у сваком појединачном случају сматра послодавцем који је одговоран за примену мера за безбедност и здравље на раду као што су: оспособљавање за безбедан и здрав рад, израда акта о процени ризика, преглед и провера опреме за рад, испитивање услова радне околине, односно буке, вибрација, хемијских штетности и др. Такође, новом тачком 23) дефинисан је појам Превенције, као процес обезбеђивања мера на радном месту и у радној околини код послодавца у циљу спречавања или смањења ризика на раду, а тачком 24) дефинисан је језик који запослени разуме као матерњи језик, језик који је у службеној употреби на територији на којој послодавац има седиште, односно запослени обавља послове и који запослени говори, чита и пише, као и језик који је утврђен као услов за обављање послова радног места.

Чланом 3. Предлога закона врши се термилошко усклађивање са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, односно ствара правни основ за прописивање мера за безбедан и здрав рад младих, запослене жене за време трудноће и запослене која доји дете. Овом изменом Закона врши се усклађивање са чланом 15. Директиве 89/391/ЕЕЗ.

Чланом 4. Предлога закона врши се прецизирање и допуна члана 12. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се начело из тачке 5) мења и гласи: „5) замена опасног безопасним или мање опасним”. Такође се додају нове тач. „8) прилагођавања техничком напретку” и „9) развијања кохерентне целокупне политике превенције, којима се проширују начела превенције” у складу са чланом 6. Директиве 89/391/ЕЕЗ.

Чланом 5. Предлога закона врши се термилошко усклађивање са одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду. Додаје се тачка којом се утврђује обавеза послодавца да обезбеди мере заштите од пожара, спасавање и евакуацију у складу са посебним законом, као и став којим се ствара правни основ за доношење подзаконског прописа којим ће се прописати начин пружања прве помоћи, врсте средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начин и рокови оспособљавања запослених за пружање прве помоћи. Предложеним решењима извршено је усклађивање са чланом 8. Директиве 89/391/ЕЕЗ.

Чланом 6. Предлога закона, у члану 16. став 1. Закона врши се прецизирање обавезе послодавца у вези са одређивањем посебних здравствених услова које морају испуњавати запослени, тако што се исти утврђују само за радна места са повећаним ризиком, а не и за обављање других послова на радном месту и у радној околини или за употребу поједине

опреме за рад што је често у пракси изазивало недоумице, чиме је извршено усклађивање и са одредбама чл. 33. и 43. овог закона.

Чланом 7. Предлога закона, врши се измена члана 18. став 2. Закона о безбедности и здрављу на раду којим се прописује обавеза послодавцу који изводи радове на изградњи објекта у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима, да изради прописан елаборат о уређењу градилишта који уз извештај о почетку рада доставља надлежној инспекцији рада. Додаје се нови став којим се прописује обавеза послодавца да при извођењу радова ради отклањања великих кварова или хаварија на објекту, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности исте одмах, од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада.

Чланом 8. Предлога закона врши се измена члана 24. Закона о безбедности и здрављу на раду, односно прописује се обавеза послодавца приликом давања запосленима на употребу опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду. Прецизира се обавеза послодавца да запосленима да на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду, само ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако су означени у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација. Послодавац који је запосленима дао на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду пре ступања на снагу прописа којим је утврђена ова обавеза, дужан је да обезбеди упутство за њихову употребу и одржавање. Послодавац је дужан да обезбеди запосленима упутства за безбедан рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду. Послодавац је дужан да обезбеди превод документације на језик који запослени разуме. Овом изменом врши се усклађивање са Законом о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености, како би се избегли проблеми које је у примени стварало досадашње решење.

Чланом 9. Предлога закона додаје се нови члан 24а којим се прописује обавеза послодавца да запосленима да на коришћење опасне хемијске материје и друге хемијске материје за које је прописана обавеза израде и достављања безбедносног листа само ако му је уз хемијску материју учинио доступним безбедносни лист, у складу са прописима којима се уређују хемикалије, као и ако је обезбедио све мере које произлазе из садржаја безбедносног листа. Послодавац треба да држи безбедносни лист на српском језику. Послодавац је дужан да обезбеди превод безбедносног листа на језик који запослени разуме, као и да омогући запосленом приступ подацима садржаним у безбедносном листу. На овај начин се врши усклађивање са прописима којима се уређују хемикалије.

Чланом 10. Предлога закона предлажу се допуне у члану 27. ст 1. и 4. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се у ставу 1. оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врши како код заснивања радног односа, тако и код другог радног ангажовања и приликом промене опреме за рад. У ставу 4. прецизира се начин спровођења оспособљавања и уводи се програм, чији садржај послодавац мора, када је то потребно, да обнавља и мења. Овим допунама обухватају се сви законити случајеви радног ангажовања запослених које је послодавац дужан да оспособи за безбедан и здрав рад и уводи се нова обавеза за послодавца да оспособљавање за безбедан и здрав рад врши у складу са програмом оспособљавања за безбедан и здрав рад.

Чланом 11. Предлога закона врше се допуне у члану 28. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се прописује рок периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад на радним местима са повећаним ризиком, тако да се провера врши најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од четири године од дана претходне провере. Оспособљавање за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима особа са инвалидитетом, чиме је извршено усклађивање са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

Чланом 12. Предлога закона врши се термилошко усклађивање са Законом о раду, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и Законом о пензијском и инвалидском осигурању.

Чланом 13. Предлога закона врше се допуне у члану 31. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се прецизира обавеза послодавца када је у питању непосредна опасност по живот и здравље, да сва лица што је могуће пре информисања и обавести о свим питањима која се односе на заштиту безбедности и здравља, а не само о опасним локацијама где може доћи до непосредне опасности.

Чланом 14. Предлога закона предлажу се допуне члана 34. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се право запослених у случају непосредне опасности по живот и здравље да могу да престану да раде, напусте радно место, радни процес, односно радну околину.

Чланом 15. Предлога закона врши се допуна члана 35. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се прописује забрана запосленом да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад, како би се предупредила појава да запослени у циљу хитног обављања посла обављају послове за које нису задужени. Ово су у пракси чести случајеви повређивања запослених. Овом изменом врши се усклађивање са чланом 13. Директиве 89/391/ЕЕЗ.

Чланом 16. Предлога закона врше се измене члана 37. став 3. Закона о безбедности и здрављу на раду, проширује се право послодавца који обавља одређену делатност и има до 20 запослених да послове безбедности и здравља на раду може да обавља сам без положеног стручног испита. Делатности су разврстане у складу са Уредбом о класификацији делатности и односе се на делатности трговине на мало, услуга смештаја и исхране, информисања и комуникација, финансијским и осигурања, пословања некретнинама, стручним, научним, иновационим, административним и помоћним услужним делатностима, обавезног социјалног осигурања, образовања, уметности, забаве и рекреације, као и остале услужне делатности. Предложеним решењем стварају се повољнији услови за мале послодавце који обављају непроизводне делатности да сами могу обављати послове безбедности и здравља на раду.

Чланом 17. Предлога закона додаје се нови члан 37а којим се уводи обавеза послодавца који обавља одређену високоризичну делатност да за послове безбедности и здравља на раду одреди лице које има најмање стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука. Овом изменом Закона у делатностима где према прикупљеним подацима повреда на раду Управе за безбедност и здравље на

раду велики број запослених претрпи тешку или чак смртну повреду на раду (грађевинарство, прерађивачка индустрија и сл.), подизање нивоа компетентности лица које се баве пословима безбедности и здрављу на раду код ових послодаваца довешће до смањења броја и тежине повреда на раду.

Чланом 18. Предлога закона врши се допуна члана 38. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се прописује да Програме усавршавања знања и друга питања у вези са усавршавањем знања лица за безбедност и здравље на раду прописује министар надлежан за рад. Овом допуном Закона ствара се правни основ за увођење правила у вези са целоживотним учењем и усавршавањем знања лица за безбедност и здравље на раду.

Чланом 19. Предлога закона врше се измене и допуне члана 40. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се прецизирају одредбе става 1. тач. 1. и 7. које се односе на послове које обавља лице за безбедност и здравље на раду. Предлаже се и додавање новог става 4. којим се прописује обавеза лица за безбедност и здравље на раду да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду према Програму усавршавања знања. Предложеним решењем наглашава се значај стручног и квалитетног обављања послова од стране лица за безбедност и здравље на раду у циљу стварања безбедних и здравих услова за рад код послодавца да би се смањиле повреде на раду и професионалне болести и превентивно деловало на очувању здравља запослених, затим обим и сложеност послова које обавља лице за безбедност и здравље на раду, стално иновирање прописа у овој области, као и усклађивање домаћих прописа са прописима Европске уније.

Чланом 20. Предлога закона врши се измена и допуна члана 44. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако што се обавезује сваки послодавац код кога су запослени образовали Одбор за безбедност и здравље на раду да у Одбор именује најмање једног свог представника, а њихов однос са синдикатом уређује се колективним уговором или споразумом закљученим између послодавца и представника запослених. Такође додаје се и став 5. којим се обавезује послодавац да најмање једном представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогући одсуство са рада у обављању послова радног места на које је распоређен у трајању од најмање пет часова рада месечно с правом на накнаду зараде која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио на пословима радног места, као и да обезбеди техничко-просторне услове у складу са својим просторним и финансијским могућностима, ради обављања активности представника запослених. Овом допуном тежи се ка обезбеђивању адекватног времена одсуствовања с посла, просторних и техничких услова за рад представника запослених из разлога што је у пракси мали број образованих Одбора за безбедност и здравље на раду код послодаваца код којих је вршен надзор у области безбедности и здравља на раду према годишњим извештајима Инспектората за рад. Овом изменом врши се и усклађивање са чланом 11. Директиве 89/391/ЕЕЗ.

Чланом 21. Предлога закона врши се допуна одредбе члана 45. став 1. тачка 2) Закона, прецизирањем права представника запослених за безбедност и здравље на раду, односно Одбора за безбедност и здравље на раду да учествују у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду, да буду консултовани и да имају право да дају предлоге у циљу побољшања безбедности и здравља на раду свих запослених код послодавца.

Чланом 22. Предлога закона врши се допуна одредбе члана 47. тачка 1) Закона, тако што се прецизира обавеза послодавца да представника

запослених за безбедност и здравље на раду, односно Одбор за безбедност и здравље на раду упозна са предлозима за предузимање мера заштите и превентивних мера у циљу заштите безбедности и здравља запослених.

Чланом 23. Предлога закона вршесе измене и допуне одредбе члана 49. став 1. Разлог доношења ове измене и допуне налази се у томе да се у пракси јавила потреба за вођењем посебних евиденција о издатим средствима и опреми за личну заштиту на раду и извршеним лекарским прегледима запослених у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Чланом 24. Предлога закона додаје се нови члан 49а којим се прописује обим личних података запослених које послодавац води у евиденцијама из члана 49. Закона. Акта која се установљавају подзаконским прописима којима се уређују превентивне мере безбедности и здравља на раду не могу да садрже више података о личности од следећих података, и то: име и презиме, јединствени матични број грађана, датум рођења, место рођења и општина, занимање, степен стручне спреме, назив радног места и податке о здравственом стању. Овом изменом врши се усклађивање са Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – УС и 107/12).

Одредбама чл. 25. и 27. Предлога закона бришу се у ставу 2. члана 50. и ставу 2. члана 52. Закона о безбедности и здрављу на раду, речи: „односно обољење у вези са радом запосленог”, из разлога што не постоји листа обољења у вези са радом и практично не постоји могућност испуњења ове обавезе.

Чланом 26. Предлога закона врши се прецизирање одредбе члана 51. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду, која се односи на обавезу послодавца у вези достављања извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу који се догоде на радном месту.

Чланом 28. Предлога закона врше се измене у члану 56. Закона о безбедности и здрављу на раду који прописује услове за добијање лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду из члана 40. Закона, тако што се проширују и поштравају услови за добијање лиценце и као услов се тражи да правно лице или предузетник који је подносилац захтева за издавање лиценце мора да има у радном односу најмање два запослена који имају стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука и ако оснивачу или са њим повезаном лицу у смислу прописа о привредним друштвима, односно предузетнику лиценца издата у складу са овим законом није одузета у претходне три године. Прецизирана је врста и степен образовања за добијање лиценце за обављање послова одговорног лица, као и дужина радног искуства, чиме је извршено усклађивање са одредбама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12 и 89/13). Такође се додају нови ставови којима се даје овлашћење службеном лицу надлежном за вршење надзора над радом правног лица и предузетника са лиценцом да налажи том правном лицу, односно предузетнику да обезбеди испуњеност услова за добијање лиценце и одређује му рок за то поступање, који не може бити дужи од 90 дана од дана обавештавања о наложеној мери и том правном лицу, односно предузетнику привремено забрањује обављање послова за чије

вршење је лиценца услов, а најдуже до истека наведеног рока. Ако правно лице, односно предузетник са лиценцом обавести орган надлежан за вршење надзора над његовим радом да је престао да испуњава услове, то обавештење уподобљава се налогу, односно решењу овлашћеног службеног лица. Рок важења лиценци које се издају правним лицима и предузетницима, ограничава се на пет година, са могућношћу обнављања на начин и под условима под којима се издају.

Чланом 29. Предлога закона допуњује се члан 57. Закона о безбедности и здрављу на раду тако што се у прописаним случајевима за одузимање лиценце додаје и случај да се лиценца може одузети ако ималац лиценце у периоду важења лиценце престане да испуњава услове прописане за њено важење. Овом изменом врши се усклађивање са допуном члана 56. Закона о безбедности и здрављу на раду.

Чланом 30. Предлога закона врши се измена и допуна члана 60. Закона о безбедности и здрављу на раду у делу којим је прописан делокруг послова Управе за безбедност и здравље на раду тако што се у тачки 9) реч: „законитошћу” брише, а реч: „рада” замењује се речју: „радом”. Допуњује се тачка 14) и после речи: „на раду” додају се речи: „стара се о додели националних признања у области безбедности и здравља на раду, о чему води евиденцију у коју уноси име и презиме физичког лица.” Додаје се став 2. који прописује обим података о личности чију обраду у поступку организовања полагања стручних испита и издавања и одузимања лиценци Управа за безбедност и здравље на раду може да врши, и то: име, име једног родитеља и презиме лица, датум и место рођења, јединствени матични број грађана, место и адреса пребивалишта, односно боравишта, врста и степен стручне спреме, радно место – послови које лице обавља, контакт телефон, телефакс и адреса електронске поште.

Чланом 31. Предлога закона додају се Глава IXа и члан 60а којима се уводе национална признања у области безбедности и здравља на раду у Републици Србији. Ради унапређења безбедности и здравља на раду, правним и физичким лицима, Одбору за безбедност и здравље на раду, организацијама и удружењима, за изузетна постигнућа у области безбедности и здравља на раду, могу се доделити национална признања из области безбедности и здравља на раду. Такође, ствара се правни основ за доношење подзаконског прописа који ће прописати садржину и изглед националних признања: Повеље „28. април”; Плакете „28. април” и Похвалнице „28. април”. Признања се додељују на Дан безбедности и здравља на раду у Републици Србији 28. априла.

Чланом 32. Предлога закона врши се корекција у члану 61. Закона о безбедности и здрављу на раду у циљу прецизирања одредбе која утврђује вршење инспекцијског надзора.

Чланом 33. Предлога закона врши се измена члана 62. став 1. тако што се речи: „високу стручну спремину” замењују се речима: „стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља друштвено-хуманистичких наука, техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука”, и брише се одредба става 2. тог члана Закона о безбедности и здрављу на раду.

Чланом 34. Предлога Закона врше се измене и допуне члана 69. У ставу 1. тачка 6) после речи: „послова” додају се речи: „на радном месту”. У тачки 15) речи: „за обављање одређених послова на радном месту у радној околини или за употребу поједине опреме за рад” замењују се речима: „на радном месту са повећаним ризиком”. У тачки 19) речи: „ако за радове на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта, односно промени технолошког процеса, које изводи дуже од седам дана” замењују се речима: „ако за радове на изградњи објекта у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима”. После тачке 19) додаје се тачка 19а) која гласи: „19а) ако одмах, од настанка, усмено и у писменој форми не пријави надлежној инспекцији рада извођење радова ради отклањања великих кварова или хаварија на објекту, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности (члан 18. став 5)”. Такође су додати нови случајеви који представљају повреду одредаба Закона за које је забрањена новчана казна за послодавца, који су прописани чл. 24а, 27а и 51.

Чланом 35. Предлога закона, у казним одредбама, врши се термилошко усклађивање са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

Чланом 36. Предлога закона врши се допуна члана 75. тачка 1) Закона о безбедности и здрављу на раду чиме је извршено усклађивање са допуном из члана 12. овог закона.

Чланом 37. Предлога закона брише се тачка 3) члана 78. Закона о безбедности и здрављу на раду. Разлог за предлагање ове измене налази се у томе што су прописи који су садржали мере заштите на раду непримењиви или су донети нови прописи којима су утврђене превентивне мере за безбедан и здрав рад.

Чланом 38. Предлога закона брише се тач. 1), 3), 10) и 14) члана 79. Закона о безбедности и здрављу на раду. Разлог за ове измене налази се у томе што су прописи који су садржали мере заштите на раду непримењиви или су донети нови прописи којима су утврђене превентивне мере за безбедан и здрав рад.

Чланом 39. Предлога закона врши се термилошко усклађивање са Законом о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености.

Чланом 40. Предлога закона прописују се рокови за доношење подзаконских аката, у складу са изменама и допунама овог закона, као и заштита права лица која су положила стручни испит пре ступања на снагу овог закона. Лице које се 1. децембра 2017. године затекне да обавља послове безбедности и здравља на раду, а не испуњава услове утврђене у члану 17. овог закона, може да настави да обавља те послове до испуњења услова утврђених овим законом, а најдуже пет година, осим лица које их је обављало до дана почетка примене члана 17. и којем је до испуњења услова за престанак радног односа са правом на старосну пензију преостало највише пет година. Правна лица и предузетници којима су издате лиценце, дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року годину дана од дана ступања на снагу овог закона. Такође, правна лица и предузетници којима је лиценца издата пре пет и више година дужни су да захтев за обнављање лиценце у складу са овим законом поднесу без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, а правна лица и предузетници код којих од издавања лиценце није протекло пет година дужни су да захтев за обнављање лиценце у складу са овим законом поднесу најкасније 30 дана пре него што се напуни пет година од дана издавања лиценце.

Чланом 41. Предлога закона прописује се ступање на снагу и почетак примене одређених одредби закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Србије за 2015, 2016. и 2017. годину. Измене и допуне Закона не изискују трошкове који оптерећују органе и јединице локалне самоуправе који се финансирају из буџета Републике Србије. Евентуални трошкови би настали код послодаваца у високоризичним делатностима, као што су делатности грађевинарства, пољопривреде, шумарства, рударства, прерађивачке индустрије, у колико од 1. децембра 2017. године немају запосленог за обављање послова безбедности и здравља на раду са компетенцијама утврђеним изменама и допунама овог закона.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Одређивање проблема које Предлог закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду треба да реши

Доношењем Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05); (у даљем тексту Закон) транспонува је Директива ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989) о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља на раду. Закон се примењује од 30. новембра 2005. године.

Законом о безбедности и здрављу на раду уређује се спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној околини, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом. Овим законом је образована Управа за безбедност и здравље на раду као орган управе у саставу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, за обављање одређених послова државне управе у области безбедности и здравља на раду.

У периоду од доношења Закона донето је 19 подзаконских прописа којима је извршено усаглашавање са директивама ЕУ у овој области, као и 11 подзаконских прописа у циљу спровођења овог закона.

У примени овог закона, уочени су одређени недостаци, непрецизности и неусаглашености са другим прописима. Кључни параметри који указују на потребу измена и допуна Закона су:

1. Потпуније се уређује област примене Закона у делу који се односи на делатност војске, полиције, послова заштите и спасавања, јер је одредбом члана 2. став 1. тачка 2. Директиве ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989) предвиђено да се мере безбедности и здравља на раду не примењују при обављању специфичне војне службе у Војсци Србије, полицијских послова укључујући послове заштите и спасавања.

Законом о полицији („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 63/09 и 92/11) и Законом о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09 и 101/10) уређују се поједина питања безбедности и здравља на раду, а одредбом члана 2. Закона није прописано да се не примењује при обављању специфичних активности у војсци и полицији као што је то прописано Директивом ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989).

Овим предлогом извршено је и усаглашавање са Законом о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, бр. 111/09 и 92/11) и Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09).

2. Значење израза послодавац, који се користи у овом закону, није у потпуности дефинисан, односно у циљу обезбеђивања примене мера за безбедан и здрав рад потребно је прецизирати значење израза послодавац којим се сматра и физичко лице, које по било ком правном основу обезбеђује посао запосленом, изузимајући лице, које посао обезбеђује у домаћинству и носиоца породичног пољопривредног газдинства, који обављају посао са члановима породичног пољопривредног домаћинства у складу са прописима о пољопривреди, осим када то лице, односно носилац породичног пољопривредног газдинства за обављање пољопривредне делатности ангажује друга лица, када у смислу овог закона има положај послодавца, односно физичко лице које са члановима свог породичног домаћинства обавља

привредну или другу делатност и физичко лице које са члановима свог породичног домаћинства обавља привредну или другу делатност.”

Овим предлогом прописује се значење израза превенција, односно врши се усклађивање са одредбом члана 3. тачка 4. Директиве ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989), тако да се прописује да превенција јесте процес обезбеђивања мера на радном месту и у радној околини код послодавца у циљу спречавања или смањења ризика на раду.

3. Одредбом члана 3. овог предлога, у циљу термиолошког усклађивања, према другим прописима, врши се замена речи „инвалида” са речима „особама са инвалидитетом”; ствара се правни основ, да превентивне мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, запослених жена за време трудноће и запослене која доји дете споразумно прописују министар надлежан за рад и министар надлежан за здравље.

4. Одредбом члана 15. Закона прописане су одређење обавезе и дужности послодавца али нису прописане обавезе послодавца да обезбеди мере заштите од пожара, спасавања и евакуације у складу са посебним законом, тако да се одредбом чланом 5. став 2. овог предлога то постиже, а уједно се врши усклађивање са одредбом члана 8. Директиве ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989).

5. Примена одредбе члана 18. став 2. Закона, стварала је недоумице у пракси код послодавца који изводе радове на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта или врши промену технолошког процеса краће од седам дана, односно у вези израде прописаног елабората о уређењу градилишта. На основу сазнања из инспекцијских надзора закључено је да су послодавци различито поступали.

6. Примена одредбе члана 24. Закона стварала је проблеме у пракси јер се показало да одређени број послодаваца није у могућности да обезбеди, од правних лица регистрованих за послове контроле квалитета производа, прописану документацију за употребу и одржавање, односно паковање, транспорт, коришћење и складиштење у којима су наведени сви безбедносно-технички подаци, везани за оцењивање и отклањање ризика на раду.

Наведену одредбу Закона потребно је ускладити са прописима о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености, односно са Законом о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09), Законом о општој безбедности производа („Службени гласник РС”, број 41/09), Правилником о безбедности машина („Службени гласник РС”, број 13/10), као и са Законом о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 93/12) и Правилником о садржају безбедносног листа („Службени гласник РС”, број 100/11).

7. У примени одредбе члана 27. Закона, којом је прописана обавеза послодавца да врши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад, показало се да нису обухваћени сви законити случајеви радног ангажовања запослених за које је послодавац дужан да изврши оспособљавање за безбедан и здрав рад.

На основу сазнања о примени ове одредбе Закона, као и на основу инспекцијских надзора, уочена је потреба да се оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врши по програму оспособљавања за безбедан и здрав рад који сачињава послодавац, сагледавајући опасности и штетности радног места. Послодавац до сада није био дужан да оспособљавање врши према утврђеном програму, што је стварало одређене проблеме у пракси.

8. Применом одредбе члана 28. Закона уочено је да је потребно да се пропишу рокови вршења периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад водећи рачуна да ли запослени обавља послове на радном месту са повећаним ризиком или на радном месту које није са повећаним ризиком.

9. Одредбом члана 35. Закона прописане су обавезе запосленог, а према сазнању из праксе и инспекцијских надзора уочено је да се одређени број повреда на раду дешава из разлога што запослени самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје прикључене на средствима за рад.

10. Примена одредбе члана 37. став 3. Закона, којом је прописано када, под којим условима и у којим делатностима послодавац може сам да обавља послове безбедности и здравља на раду, ствара оптерећење и отежава обављање послова безбедности и здрављу на раду послодавцима који имају мањи број запослених.

11. На основу сазнања из праксе и инспекцијских надзора уочена је потреба да се, у делатности грађевинарства, пољопривреде, шумарства и рибарства, рударства, прерађивачке индустрије, производње, прераде и снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације, снабдевања водом, управљања отпадним водама, контролисања процеса уклањања отпада, здравственом и социјалном заштитом, обезбеди већа компетентност лица која обављају послове безбедности и здравља у овим делатностима имајући у виду да се у истим чешће дешавају повреде на раду него у другим делатностима, као и да су у тим делатностима најчешће утврђена радна места са повећаним ризиком, јер послодаваци формално одређују лице за безбедност и здравље на раду не узимајући у обзир делатност, технолошки процес, ризике и сл. што може бити проблем при обављању ових послова. У периоду од 2006. до 2013. године од када се организује полагање стручних испита за лица за безбедност и здравље на раду са успехом испит је положило 5.988 кандидата, од тога 1.564 лица са шестим степеном стручне спреме, 3.193 лица са седмим степеном стручне спреме и 40 лица са осмим степеном стручне спреме.

12. Примена одредбе члана 38. Закона односи се на обавезу послодавца да лицу које се бави пословима безбедности и здравља на раду омогући усавршавање знања из области безбедности и здравља на раду.

Уочено је да постоји велика потреба да лица која обављају послове безбедности и здравља на раду своја знања у овој области обнављају, прате нове прописе и да одговоре на сложене захтеве који се намећу пред њих, а у циљу обезбеђивања здравих и безбедних услова за рад.

13. Одредбом члана 40. став 1. тачка 1) Закона прописано је да лице за безбедност и здравље на раду учествује у припреми акта о процени ризика, а истовремено није одговорно за спровођење поступка процене ризика, осим ако га је послодавац одредио одговорним за спровођење поступка процене ризика.

14. Применом одредбе члана 40. Закона, која се односе на послове које обавља лице за безбедност и здравље на раду, на основу сазнања из праксе и инспекцијских надзора, уочено је да је потребно да лице за безбедност и здравље на раду континуирано усавршава знање у области безбедности и здравља на раду.

15. Примена одредбе члана 44. Закона, која се односи на организовање и начин рада представника запослених за безбедност и здравље на раду и Одбора за безбедност и здравље на раду, указује на потребу да представнику запослених за безбедност и здравље на раду послодавац омогући плаћене сате, техничко-просторне услове у складу са просторним и финансијским могућностима за обављање послова безбедности и здравља на раду.

16. У примени одредбе члана 56. Закона, којом су прописани услови за добијање лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду, у поступку вршења надзора над радом правних лица и предузетника са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду уочено је да се ангажују лица која немају високу школску спрему, да се не контролише свакодневна примена мера за безбедан и здрав рад на радном месту код послодавца, да при изради Акта о процени ризика у списку правних и физичких лица компетентних за процењивање ризика (процењивачи ризика), испред тог правног лица или предузетника, послове обављају лица која не испуњавају законом прописане услове, односно немају високу школску спрему. Такође су уочени пропусти правног лица које има лиценцу за обављање послова прегледа и испитивања опреме за рад да послове обавља супротно одредбама важећих законских и подзаконских прописа у области безбедности и здравља на раду ангажујући лица која не испуњавају прописане услове у погледу врсте и степена стручне спреме и да стручни налази не садрже прописане елементе.

Укупан број издатих лиценци у периоду од 2006. до 2013. године је 694, од тога 541 лиценци за обављање послова безбедности и здравља на раду, 24 лиценци за обављање послова испитивања услова радне околине – хемијских, физичких штетности осим јонизујућег зрачења, микроклиме и осветљености, 30 лиценци за обављање послова прегледа и испитивања опреме за рад, 69 лиценце за обављање послова одговорног лица за преглед и испитивање опреме за рад, 56 лиценце за обављање послова одговорног лица за испитивање услова радне околине и 4 лиценце за обављање послова испитивања услова радне околине – биолошких штетности.

Циљеви који треба да се постигну доношењем Предлога закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду

1. Предложеним решењем члана 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту Предлог закона) врши се допуна одредбе члана 2. Закона. Овом допуном постиже се ближе одређивање области примене Закона јер се прописује да се Закон не примењује при обављању специфичне војне службе у Војсци Србије, полицијских послова укључујући послове заштите и спасавања, јер су поједина питања безбедности и здравља уређена тим законима и прописима донетим на основу тих закона. Овим предлогом врши се и усаглашавање са Директивом ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989).

2. Предложеним решењем, члана 2. Предлога закона допуњује се члан 4. Закона о безбедности и здрављу на раду, односно проширује се значење израза послодавац, па се као послодавац у смислу овог закона сматра се и физичко лице, које по било ком правном основу обезбеђује посао запосленом, изузимајући лице, које посао обезбеђује у домаћинству и носиоца породичног пољопривредног газдинства, који обављају посао са члановима породичног пољопривредног домаћинства у складу са прописима о пољопривреди, осим када то лице, односно носилац породичног пољопривредног газдинства за обављање пољопривредне делатности ангажује друга лица, када у смислу овог

закона има положај послодавца, односно физичко лице које са члановима свог породичног домаћинства обавља привредну или другу делатност у складу са прописима о пољопривреди (Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 10/13)), затим као послодавац се сматра и физичко лице, које са члановима свог породичног домаћинства обавља привредну или другу делатност, (Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11 и 83/14 – др. закон)). Овом допуном значењем израза послодавац у пољопривреди и физичког лица – предузетник који обавља привредну делатност или другу не пољопривредну производњу, извршено је прецизирање ко се у сваком појединачном случају сматра послодавцем који је одговоран за примену мера за безбедност и здравље на раду као што су: оспособљавање за безбедан и здрав рад, израда акта о процени ризика, одржавање опреме за рад, испитивање услова радне околине, односно буке, вибрација, хемијских штетности и др., такође се овом допуном значења израза послодавац врши усаглашавање са Директивом ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989).

Додавањем, у одредби члана 2. тачке 23) Предлога закона, значење израза превенција врши се усклађивање са Директивом ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989).

3. Заменом речи инвалида са речима особе са инвалидитетом постиже се терминолошко усклађивање према другим прописима, а додавањем новог става ближе се прописује ко је надлежан да пропише превентивне мере у вези безбедности и здравља на раду младих, запослених жена за време трудноће и запослене жене које доје дете.

4. Додавањем у члану 15. Закона о безбедности и здрављу на раду нове тачке постиже се усклађивање са одредбом члана 8. Директиве ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989).

5. Одредбом члана 7. став 1. Предлога закона мења се одредба члана 18. став 2. Закона и гласи: „Послодавац који изводи радове на изградњи објекта у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима, дужан је да изради прописан елаборат о уређењу градилишта који уз извештај о почетку рада доставља надлежној инспекцији рада”, тиме се дефинишу радови за чије извођење послодавац је дужан да изради прописани елаборат о уређењу градилишта, а све у циљу смањења броја повреда на раду у индустрији и грађевинарству где се, на основу Извештаја о раду инспектората за рад највише дешавају повреде на раду (око 73% свих повреда на раду пријављених инспекцији рада догодило се у наведеним делатностима).

Одредбом става 2. овог члана Предлога закона, која гласи: „Послодавац је дужан да одмах, од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада извођење радова ради отклањања великих кварова или хаварија на објекту, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности.” прописани су радови приликом чијег извођења послодавац је дужан да одмах пријави надлежној инспекцији.

6. Одредбом члана 8. Предлога закона прописује се поступање послодавца приликом давања запосленима на коришћење опреме за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду, односно врши се усаглашавање са Законом о техничким захтевима за производе и оцењивање усаглашености, Законом о општој безбедности производа и Правилником о безбедности машина, односно прописима којим су прописани технички захтеви, оцењена усаглашеност према прописаном поступку, извршено означавање у складу са

прописима и да их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Извршено је прецизирање обавезе послодавца да у ситуацији када је дао запосленима на коришћење ту опрему пре ступања на снагу прописа којим је утврђена ова обавеза, дужан је да обезбеди упутство за њихову употребу и одржавање. Такође, изменом постиже се да послодавац обезбеди запосленима када је то потребно, превод документације на језик који запослени разуме.

Овом одредбом Предлога закона обезбеђује се да опрема за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду која се даје запосленом на коришћење мора бити потпуно безбедна и да су битни захтеви за заштиту здравља и безбедности испуњени.

Такође постиже се да, у ситуацији када је послодавац дао запосленима на коришћење опрему за рад, средстава и опрему за личну заштиту на раду која нема прописану документацију, послодавац може сам да изради упутство за њихову употребу и одржавање, као и упутство за безбедан и здрав рад.

7. Одредбом члана 9. Предлога закона постиже се утврђивање услова под којим послодавац може да да запосленима на коришћење опасне хемијске материје и друге хемијске материје за које је прописана обавеза израде и достављање безбедносног листа, односно да их може дати само ако су достављене уз безбедносни лист. Такође се постиже да послодавац обезбеди безбедносни лист на српском језику, као и да обезбеди превод безбедносног листа језик који запослени разуме.

Постиге се и усклађивање са Правилником о садржају безбедносног листа.

Крајњи циљ који се жели постићи одредбом овог члана јесте да се за запосленог који користи опасне хемијске материје обезбеде све мере утврђене Актом о процени ризика којима се смањује ризик од настанка повреда или оштећења здравља.

8. Предложеном одредбом члана 10. Предлога закона постиже се обухват свих законских случајева радног ангажовања запослених када је послодавац у обавези да изврши оспособљавање за безбедан и здрав рад. Законом о безбедности и здрављу на раду оспособљавање за безбедан и здрав рад није се вршило према одређеном програму за оспособљавање за безбедан и здрав рад, тако да циљ је да се, наведеном допуном Предлога закона, постигне да послодавац спроводи оспособљавање за безбедан и здрав рад према програму чији садржај обнавља и мења али да прати фактичко стање услова рада, опасности и штетности, односно ризик од повређивања и обољења.

9. Одредбом члана 11. став 2. Предлога закона постиже се утврђивање рокова вршења периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад за запослене који обављају послове на радном месту са повећаним ризиком, односно на радном месту које није радно место са повећаним ризиком. Ова одредба је значајна из разлога што је до сада послодавац био у обавези да изврши оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад само код заснивања радног односа, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад, што се показало као недовољно, поготову код оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад на радним местима са повећаним ризиком.

Ставом 3. овог члана постиже се да послодавац обезбеди запосленима да се оспособљавање за безбедан и здрав рад врши на језику који запослени разуме, као и да се прилагоди могућностима и способностима особа са инвалидитетом

чиме се врши усклађивање са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 32/13).

Крајњи циљ који се жели постићи одредбама чл. 10. и 11. Предлога закона јесте да се уређењем поступка вршења оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад, односно подизањем нивоа квалитета оспособљености запослених за безбедан и здрав рад, обезбеди да запослени буду упознати са свим врстама ризика на пословима на којима су одређени да раде, о конкретним мерама за безбедан и здрав рад, као и да се то оспособљавање врши у одређеним роковима.

10. Применом одредбе члана 15. Предлога закона постиже се смањење броја повреда на раду које се дешавају услед самовољног искључивања, мењања или уклања безбедносних уређаја прикључених на средствима за рад од стране запосленог.

11. Одредбом члана 16. Предлога закона постиже се стварање повољнијих услова пословања за послодавце који имају до двадесет запослених, у делатности трговине на мало, услуга смештаја и исхране, информисања и др., тако да послове безбедности и здравља на раду могу да обављају сами и при томе нису дужни да имају положен стручни испит, из разлога што на основу података Републичког завода за статистику на територији Републике Србије:

- за 2012. годину, од укупног броја предузећа (91.536) било је 79.189 (86,5%) микро и 9.699 (10,6%) малих предузећа. Посматрано по секторима КД (2010), на нивоу Републике Србије, највеће учешће у укупном броју предузећа имале су: трговина на мало и велико и поправка моторних возила (35,7%), стручне, научне, иновационе и техничке делатности (11,7%); да је од укупно 226 132 предузетника пословало и посматрано по секторима КД (2010), на нивоу Републике Србије, највеће учешће у укупном броју предузетника имале су: трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала (28,0%), стручне, научне, иновационе и техничке делатности (11,5%), услуге смештаја и исхране (8,6%).

- за 2013. годину, од укупног броја предузећа (93.754) било је 81.445 (87,2%) микро и 9.353 (10,0%) малих предузећа. Посматрано по секторима КД (2010), на нивоу Републике Србије, највеће учешће у укупном броју предузећа имале су: трговина на мало и велико и поправка моторних возила (35,3%), стручне, научне, иновационе и техничке делатности (11,8%); да је од укупно 222 152 предузетника пословало и посматрано по секторима КД (2010), на нивоу Републике Србије, највеће учешће у укупном броју предузетника имале су: трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала (27,7%), стручне, научне, иновационе и техничке делатности (11,6%), услуге смештаја и исхране (9,0%).

12. Одредбом члана 17. Предлога закона, у делатности грађевинарства, пољопривреде, шумарства и рибарства, рударства, прерађивачке индустрије, производње, прераде и снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације, снабдевања водом, управљања отпадним водама, контролисања процеса уклањања отпадом, здравственој и социјалној заштити, односно у делатностима где се најчешће дешавају тешке и смртне повреде на раду подизањем нивоа компетенција лица која се баве пословима безбедности и здравља на раду, са аспекта нивоа и степена стручне спреме, постиже се стварање услова за смањење броја ових повреда.

13. Одредбама чл. 18. и 19. Предлога закона, обезбеђује се да лице за безбедност и здравље на раду континуално усавршава знања у области безбедности и здравља на раду кроз програм усавршавања знања који доноси министар надлежан за рад водећи рачуна о обиму и сложености послова које оно обавља као и потребе сталног иновирања прописа у овој области и усклађивања домаћих прописа са прописима Европске Уније. Са аспекта значаја послова које обавља лице за безбедност и здравље на раду ова одредба Предлога закона има за циљ стварање безбедних и здравих услова рада код послодавца да би се смањиле повреде на раду и професионалне болести и да би се превентивно деловало на очување здравља запослених.

14. Одредбом члана 20. у ставу 4., Предлога закона послодавац је дужан да најмање једном представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогући најмање пет плаћених часова рада месечно, као и да обезбеди техничко-просторне услове у складу са просторним и финансијским могућностима, ради обављања активности представника запослених. Циљ који се жели постићи овом допуном јесте обезбеђивање просторних и техничких услова за рад представника запослених ради постицања и оснаживања запослених да бирају своје представнике који ће својим активностима у области безбедности и здрављу на раду утицати на послодавце да доследно примењују мере безбедности и здрављу на раду. У протеклом периоду код малог броја послодаваца запослени су изабрали своје представнике ради обављања активности у области безбедности и здравља на раду.

15. Одредбом члана 24. Предлога закона постиже се усклађивање Закона у складу са одредбама Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 10/09 - др. закон, 68/12 - УС и 107/12).

16. Одредбама чл. 28. и 29. Предлога закона постиже се поштравање услова за добијање лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду, тако што правна лица и предузетници који обављају послове безбедности и здрављу на раду могу да добију лиценцу ако имају најмање два запослена и то са високим образовањем у трајању од четири године и ако оснивачу или са њим повезаном лицу у смислу прописа о привредним друштвима, односно предузетнику лиценца издата у складу са овим законом није одузета у претходне три године. Такође се утврђују рок на који се издаје лиценца, као и услови под којима се обнавља.

У складу са захтевима јачања компетенције и заштите оних ималаца лиценце који послове обављају у складу са Законом чиме се обезбеђује делотворније и законито поступање лица са посебном одговорношћу у области безбедности и здравља на раду и тиме унапређује сам систем.

Ново решење које се нуди од интереса је за послодавце у Републици Србији који се штите, тако што се на бољи начин обезбеђује законитост у раду оних које послодавци ангажују са посебним компетенцијама да у њихово име и за њихов рачун обављају ове послове.

Крајњи циљ који се жели постићи овим одредбама Предлога закона јесте обезбеђивање да предузетници и правна лица са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду обављају своје послове у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

17. Одредбом члана 31. Предлога закона се уводе национална признања у области безбедности и здравља на раду у Републици Србији и ствара правни основ за доношење подзаконског прописа који ће прописати врсте националних признања, њихов изглед, поступак и услове за доделу.

Овом изменом Закона доприноси се даљем развоју области безбедности и здравља на раду, тако што ће се правним, физичким лицима и Одбору за

безбедност и здравље на раду додељивати национална признања за примере добре праксе, у циљу промоције безбедности и здравља на раду.

Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема?

Питања која су предмет измена и допуна овог закона су системске природе и њихово решавање је могуће једино законом којим се ова питања уређују. То се посебно односи на усклађивање Закона о безбедности и здрављу на раду са другим прописима и Директивом ЕУ 89/391/ЕЕЗ (1989).

Зашто је доношење закона најбоље решење проблема?

Питања којима се уређује област безбедности и здравља на раду изменама и допунама Закона, односно утврђивање да се при обављању специфичне војне службе, полицијских послова као послова заштите и спасавања не примењује Закон о безбедности и здрављу на раду; шире дефинисање израза „Послодавац”; усклађивање члана 24. Закона са новим прописима о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености, прописима о општој безбедности производа и безбедности машина; увођење нове обавезе за послодавца да се оспособљавање за безбедан и здрав рад врши у складу са програмом за безбедан и здрав рад, као и увођење рока за периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад како за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком, тако и за запослене који не раде на овим радним местима; стварање повољнијих услови за послодавца који има до 20 запослених (у делатностима трговине на мало, финансијским, пословање некретнинама и др.) омогућава послодавцу да послове безбедности и здравља на раду може да обавља сам и није дужан да има положен стручни испит; да се у делатностима где се најчешће дешавају тешке и смртне повреде на раду (грађевинарство, прерађивачка индустрија и др.) подигне ниво компетенције лица које се баве пословима безбедности и здрављу на раду код послодавца увођењем обавезе послодавца да за ове послове одреди лице које има најмање завршено високо образовање у трајању од најмање четири године; увођење обавезе за лице за безбедности и здравље на раду да континуирано усавшава знања у области безбедности и здрављу на раду, а да програм усавшавања знања прописује министар надлежан за рад; увођење обавезе послодавца да најмање једном представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогући плаћено одсуство и техничко-просторне услове ради обављања активности представника запослених; усклађивање са Законом о заштити података о личности; поштравање услова за добијање лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду, а такође се рок важења лиценце ограничава на пет година; стварање правног основа за увођење Националног признања у области безбедности и здравља на раду; усаглашавање казних одредби са новим Законом о прекршајима којим се повећава висина запрећене казне; као и усаглашавање са Директивом ЕУ 89/391/ЕЕЗ, не могу се уредити без постојања основа која се утврђују законом.

На кога ће и како утицати решења предложена у Предлога закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду?

Измене и допуне које су предложене у Предлогу закона у великој мери утицаће на:

1. сва правна лица и предузетнике који имају запослене, а нарочито на мала и средња предузећа: усклађивањем члана 24. Закона са новим прописима о техничким захтевима за производе и оцењивању

усаглашености, о општој безбедности производа и безбедности машина; увођењем обавезе послодавцу да оспособљавање за безбедан и здрав рад врши у складу са програмом за безбедан и здрав рад, као и увођењем рока за периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад како за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком, тако и за запослене који не раде на овим радним местима; стварањем повољнијих услова послодавцу који има мање од 20 запослених, (у делатностима трговине на мало, финансијским, пословање некретнинама и др.), број микро и малих предузећа је у 2013. години повећан за 1.910 у односу на 2012. годину, да послове безбедности и здравља на раду може обављати сам и при томе није дужан да има положен стручни испит; у делатностима где се најчешће дешавају тешке и смртне повреде на раду (грађевинарство, прерађивачка индустрија и др.) подизање нивоа компетенције лица које се баве пословима безбедности и здрављу на раду код послодавца увођењем обавезе послодавца да за ове послове одреди лице које има најмање завршено високо образовање у трајању од најмање четири године; усклађивање са Законом о заштити података о личности; поштравањем услова за добијање лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду, као и рока важења лиценце ограничавањем на пет година; усаглашавањем казних одредби са новим Законом о прекршајима којим се повећава висина запрећене казне;

2. лице које обавља послове безбедности и здравља на раду код послодавца- лице за безбедност и здравље на раду, увођењем обавезе да континуирано усавршава своје знања у области безбедности и здрављу на раду створен је трошак, односно створена је обавеза за коју је потребно да и лице за безбедност и здравље на раду својим средствима учествује у наведеном усавршавању.

Који су трошкови које ће примена Закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима?

На нивоу послодавца трошкови се могу посматрати као трошкови за спровођење мера и активности за обезбеђивање безбедности и здравља и као трошкови који се односе на број изгубљених сати због повреда на раду и професионалних болести, на које се могу додати и трошкови за лечење, накнаде за време одсуствовања са посла и др.. Зато сматрамо да безбедност и здравље на раду треба посматрати и са економског аспекта. То објашњавамо тиме да велики број послодаваца најчешће узима у обзир само трошкове за спровођење мера безбедности и здравља на раду, а последице повреда и здравствених поремећаја остају сакривене. То је омогућено тиме јер се одређени део трошкова предузећа због повреда на раду и професионалних болести преноси на носиоце социјалне заштите (здравствена, инвалидска). Наглашава се да повреде на раду и професионалне болести повећавају трошкове у односу на трошак у вези са улагањем у превентивне мере за безбедан и здрав рад послодавца, из разлога што је потребно додатно ангажовање запослених ради замене одсутног запосленог, њихово оспособљавање за безбедан и здрав рад, повређеним и оболелим треба обезбедити надокнаде зараде и накнаде штете и слично. Повреде на раду ометају и прекидају производњу и доводе до остваривања нижег дохотка, смањују пословни углед, а самим тим и конкурентност због неиспуњавања уговорних обавеза.

На основу информација које су објављене у Глобалној процени повреда на раду, рад Päivi Hämmäläinen, Jukka Takala i Kaija Leena Saarela из марта 2005. године ревидирана августа 2005. године, у Табели су приказани само случајеви повреда на раду у земљама у региону које су пријављене МОП-у и које чине само 3,6% од очекиваног броја повреда.

Табела

Земља	Економски активно становништво	Укупно запослено	Процењен број смртних повреда	Смртност	Повреде на раду са ≤ 3 дана одсуства			
					Ниска граница (019%)	Горња граница (0,10%)	Просек	Стопа повреда
Албанија	2.000.000	1.078.000	108	10.0	56.850	108.016	82.433	7.647
Бугарска	4.000.000	4.416.600	496	11.4	182.183	346.147	264.165	8.718
Хрватска	2.039.833	1.384.841	346	12.9	93.713	178.055	135.884	9.812
Македонија	1.000.000	310.000	43	13.9	22.599	42.938	32.769	10.571
Словенија	983.000	907.000	229	10.6	58.852	111.819	85.336	9.409

У земљама бивше социјалистичке економије догодила се 21.000 смртних повреда на раду и просечан број свих професионалних повреда се процењује да је око 16 милиона случајева.

Стопа смртности у овој области је 13 на 100.000 радника, а стопа повреда је 10.000 на 100.000 радника. Тако, сваки десети радник има професионалну повреду током једне године. Смртност је већа у источном делу региона.

Унапређење безбедности и здравља на раду може донети економске користи предузећу, запосленом и друштву у целини. У досадашњем периоду у Републици Србији нико се није озбиљније бавио ценом коштања повреда на раду и професионалних обољења. Ово је потребно како би се послодавцима, нарочито малим и средњим предузећима указало на важност улагања у превентивне мере, што је свакако исплативије, него касније када се повреда на раду и професионално обољење догоди, што између осталог укључује трошкове лечења, број изгубљених радних дана итд.

Студијом случаја микро фирме, која има до десет запослених, сагледано је колико је потребно издвојити финансијских средстава за обезбеђивање минимума мера за безбедност и здравље на раду на једном радном месту.

Структура финансијских средстава:

- електроинсталације ниског напона – 5.000,00 дин
- преглед једне прописане опреме за рад – 3.000,00 дин
- преглед остале опреме за рад која не подлеже испитивању – 2.000,00 дин x 3 машине = 6.000,00 дин
- кабина за фарбање – 5.000,00 дин
- испитивање услова радне околине:
 - o бука по једном мерном месту - 1.000,00 дин
 - o осветљење по једном мерном месту - 300,00 дин
 - o микроклима по једном мерном месту - 900,00 дин
 - o вибрације по једном мерном месту - 3.000,00 дин
 - o хемијске штетности по једном мерном месту - 2.000,00 дин
 - o електромагнетско поље по једном мерном месту - 1.600,00 дин
- израда Правилника о безбедности и здрављу на раду - 5.000,00 дин
- израда Упутства за безбедан и здрав рад - 3.000,00 дин
- израда Програма оспособљавања за безбедан и здрав рад - 5.000,00 дин
- оспособљавање за безбедан и здрав рад по једном запосленом - 1.000,00 дин

- средства и опрема за личну заштиту на раду по једном запосленом -7.500,00 дин
- акт о процени ризика по једном радном месту - 3.000, 00 дин
- акт о процени ризика за радно место са повећаним ризиком - 4.800,00 дин
- претходни лекарски прегледи или периодични лекарски преглед - 4.600,00 дин
- циљани лекарско преглед (офталмолошки преглед) - 1.000,00 дин
- циљани лекарски преглед за буку - 2.000,00 дин
- прва помоћ (потпуно опремљено сандуче) - 2.650,00 дин
- обука прве помоћи по једном запосленом - 2.000, 00 дин
- елаборат о уређењу градилишта - 12.000,00 дин
- организовање послова:
 - лице за безбедност и здравље на раду - 37.000,00 дин
 - правно лице, односно предузетник са лиценцом - 15.000,00 дин
 - ако је потребно да за обављање послова из одредбе члана 41. Закона о безбедности и здрављу на раду:
 1. ангажује служба медицине рада - 40.000,00 дин,
 2. не ангажује службу медицине рада – 0 дин

УКУПНО: 1. - 183.350,00 дин, односно
2. - 143.350,00 дин.

Приликом израде Предлога закона сагледани су трошкови које ће изазвати предложене измене и допуне тако да:

- Предложена одредба члана 2. Предлога закона створиће трошкове послодавцу у његовом пословању посматрајући их као трошак потребан за спровођење мера за обезбеђивање безбедних и здравих услова рада, али много вићи су трошкови који се односе на број изгубљених сати због повреда на раду и професионалних болести које се могу додати, трошковима за лечење, накнаде за време одсуствовања са посла;

- У складу са одредбом члана 8. Предлога закона створена је обавеза послодавцу да обезбеди упутство за употребу и одржавање опреме за рад или средства и опрему за личну заштиту на раду. У складу са одредбом члана 24. Закона трошкови за израду прописане документације били су релативно високи, а сада послодавац може сам (ангажујући своје запослене) да обезбеди упутство за употребу и одржавање опреме за рад или средства и опрему за личну заштиту на раду, што у великој мери смањује трошкове;

- Стварањем обавезе послодавцу да изради програм по коме се врши оспособљавање за безбедан и здрав рад запослених, као и да се по потреби обнавља и мења створиће трошкове послодавцу. Послодавац који има до десет запослених за израду програма оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад просечно треба да издвоји око 5.000,00 дин, са предложеном изменом и допуном у Предлогу закона ти ће се трошкови увећати, али циљ који се жели постићи многоструко је виши, јер се обезбеђује да запослени буду упознати са свим врстама ризика на пословима на којима су одређени да раде и конкретним мерама за безбедан и здрав рад чиме се смањује могућност повређивања на радном месту;

- Утврђивањем рока вршења периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком и за запослене који не раде на овим радним местима ствара се трошак послодавцу, али истовремено подиже се на виши ниво квалитет оспособљености запослених за безбедан и здрав рад, односно мање су могућности да дође до повреде на раду;

- Изменом да послодавац који има мање од 20 запослених (у делатностима трговине на мало, финансијским, пословање некретнинама и др.) послове безбедности и здравља на раду може да обавља сам и при томе није дужан да има положен стручни испит стварају се повољнији услови за његово пословање, односно овом изменом увећава се број послодаваца који неће имати по овом основу трошкове у пословању, тим пре што је у 2013. години у односу на 2012. годину регистровано 1.910 више микро и малих предузећа;

- Увођење обавезе послодавцу да за послове безбедности и здравља на раду одреди лице које има најмање завршено високо образовање у трајању до три године у делатностима где се најчешће дешавају тешке и смртне повреде на раду (грађевинарство, прерађивачка индустрија и др.), на основу сазнања Управе за безбедност и здравље на раду, неће створите трошак већем броју послодаваца јер је у овим делатностима постојала пракса да послове лица за безбедност и здравље на раду обављају запослени са високим образовањем с обзиром да се у овим делатностима најчешће дешавају тешке и смртне повреде на раду. Овом одредбом постиже се стварање услова којим се постиже смањење броја повреда на раду;

- Усклађивање са Законом о заштити података о личности ствара административне трошкове послодавцу;

- Пооштравањем услова за добијање лиценци за обављање послова безбедности и здравља на раду, као и прописивање рока важења лиценци на пет година, поспешује се квалитет пословања правних лица и предузетника који обављају ове послове, али исто тако може довести да одређени број ових правних лица, односно предузетника угаси своје пословање.

Да ли позитивни ефекти доношења Закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду оправдава трошкове његове примене?

Позитивни ефекти који се постижу доношењем Закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду оправдавају трошкове који ће настати у његовој примени јер имају за циљ обезбеђивање спровођења и унапређења безбедности и здравља на раду, односно смањење броја повреда на раду и професионалних болести:

Стратегијом о безбедности и здрављу на раду за период од 2013. до 2017. године тежи се да се, у овом периоду, број повреда на раду смањи за 5%, у односу на евиденцију повреда на раду коју води Инспекторат за рад.

Подаци о броју инспекцијских надзора поводом повреда на раду у периоду од 2009. до 2012. године:

Година	Број извршених инспекцијских надзора у случају смртне, тешке са смртним исходом, колективне, тешке и лаке повреде на раду					
	Укупно	Смртних	Тешких са смртним исходом	Колективних	Тешких	Лаких
2009.	1.286	37	18	22	986	223
2010.	1.322	35	21	29	1.005	232
2011.	1.082	28	18	24	958	54
2012.	1.243	26	13	24	1.003	177

Према подацима Европске агенције за безбедност и здравље на раду, објављени у Водичу кроз кампању, Менаџерске способности у управљању и учешће запослених у безбедности и здрављу на раду 2012. године, више милиона запослених из целе Европе има оштећење здравља у вези са радом.

Повреде на раду носе велике трошкове запосленима и њиховим породицама, њиховим послодавцима и друштву у целини. Према Истраживању о радној снази (Labour Force Survey) из 2007. године 73% повреда на раду је резултирало боловањима од најмање једног дана, а 22% је резултирало боловањима од најмање месец дана. Оваква стопа повреда на раду и здравствених проблема у вези са радом има директан урицај на економски раст и запосленост у целој Европи. У ствари, најмање 450 милиона радних дана је изгубљено сваке године. Процене варирају, али овакве повреде на раду и трошкови (лечење, боловање) коштају економију ЕУ најмање 490 милијарди € годишње.

Да ли Закон о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Измене и допуне које су предложене Предлогом закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду не утичу битно на спровођење принципа тржишне конкуренције и либерализације тржишта.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду?

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду израдила је Радна група која је основана Решењем министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања чији су чланови представници Управе за безбедност и здравље на раду, Уније послодаваца Србије, Министарства здравља, Савеза самосталних синдиката Србије, Социјално-економског савета Републике Србије, Удружења за безбедност и здравље на раду Србије, Факултета заштите на раду у Нишу, Конференције слободних синдиката Србије, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Инспектората за рад. Организована је TAIEХ радионица за чланове Радне групе са циљем упознавања са прописима ЕУ у области безбедност и здравље на раду. У рад Радне групе укључен је, у циљу разјашњења питања улоге и значаја службе медицине рада, односно праћења здравственог стања запослених, директор Института за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић” са сарадницима. Радна група је одржала састанак са представницима правних лица са лиценцом за обављање послова испитивања услова радне околине, ради сагледавања могућих измена у обављању ових послова.

Јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду одржана је према следећем распореду:

- 2. децембра 2013. године, од 11,00 до 14,00 часова, у просторијама Палате „Србија”, Нови Београд, Булевар Михаила Пупина 2. Јавној расправи је присуствовало 55 учесника;

- 11. децембра 2013. године, од 11,00 до 14,00 часова у просторијама Хотела „Крагујевац”, Крагујевац, Краља Петра I 21. Јавној расправи је присуствовало 96 учесника;

- 16. децембра 2013. године, од 11,00 до 14,00 часова у просторијама Савеза самосталних синдиката Војводине, Нови Сад, Булевар Михаила Пупина 24. Јавној расправи је присуствовало 77 учесника;

- 23. децембра 2013. године, од 11,00 до 14,00 часова у просторијама Регионалне привредне коморе Ниш, Ниш, Добричка 2. Јавној расправи је присуствовало 76 учесника.

Учесници на јавној расправи били су: представници социјалних партнера републичке, покрајинске, градске, гранске и друге организације синдиката, удружења послодаваца, представници правних лица и предузетника са лиценцом у области безбедности и здравља на раду, представници високошколских установа, представници службе медицине рада, представници државних органа, јавних служби, представници удружења у области безбедности и здравља на раду, представници привредних друштава, представници невладиног сектора, стручна јавност и друге заинтересоване стране.

Које ће се мере током примене Закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду бити предузете да би се остварили разлози доношења закона?

Током примене Закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду предузеће се законодавне, управне и управно надзорне, институционално-организационе, техничко-оперативне, економске мере и мере јачања јавне свести:

1. Законодавне, управне и управно надзорне мере:
 - реализација Акционог плана за спровођење Стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2013. до 2017. године;
 - измена и доношење подзаконских прописа на основу Закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду;
 - усклађивање са Законом о заштити података о личности, Законом о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености, Законом о општој безбедности производа, Законом о хемикалијама и Правилником о садржају безбедносног листа;
 - унапређење система издавања и одузимања лиценци;
 - усклађивање са новим Законом о прекршајима („Службени гласник РС”, број 65/13);
 - доношење закона, подзаконских прописа и других општих аката о безбедности и здрављу на раду у циљу усаглашавања са прописима ЕУ и МОР-а, као и њихова имплементација и истовремено подстицање социјалних партнера да се питања безбедности и здравља на раду пре свега регулишу кроз систем колективног преговарања.
2. Институционалне и организационе мере:
 - утврђивање опција за увођење посебног осигурања од повреда на раду и професионалних обољења, ради обезбеђивања накнаде штете;
 - континуирана едукација/обука стручних и одговорних лица за безбедност и здравље на раду и других лица у области безбедности и здравља на раду;
 - увођење јединственог регистра повреда на раду;
 - кроз праћење здравственог стања запослених унапређење улоге службе медицине рада у систему безбедности и здравља на раду.
3. Развијање јавне свести:
 - подизање свести о важности здравља и безбедности на раду код ученика у основном и средњем образовању и васпитању;
 - у периоду од 2014. до 2017. године Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Управа за безбедност и здравље

на раду у сарадњи са другим институцијама организоваће различите активности, у циљу промоције ове области:

- даље активно учешће у оквиру Радног тела Социјално-економског савета Републике Србије;
- промоција културе превенције и примера добре праксе у области безбедности и здравља на раду на свим нивоима организовања послодаваца, запослених, образовних установа и државе (удружења послодаваца, синдикати, инспекција рада, школство, фондови за пензијско и инвалидско осигурање и здравствено осигурање, и др.);
- Светски дан безбедности и здравља на раду – 28. април, у оквиру Међународне организације рада се доживљава као дан када треба да се подигне свест о међународној безбедности и здрављу на раду међу организацијама запослених, послодаваца и представника Владе. С тим у вези, Влада Републике Србије донела је Одлуку о установљавању Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији („Службени гласник РС”, број 17/10). Од 2010. године 28. април је установљен за Дан безбедности и здравља на раду у Републици Србији;
- Управа за безбедност и здравље на раду у сарадњи са Европском агенцијом за безбедност и здравље на раду и социјалним партнерима обележаваће Европску недељу безбедности и здравља на раду (43. недеља у месецу октобру), за територију Републике Србије, промотивним активностима на пољу безбедности и здравља на раду одржавањем конференција, дељењем пропагандног материјала и даље развијање информативне мреже за безбедност и здравље на раду;
- у сарадњи са социјалним партнерима обележаваће 8. августа Дана грађевинара и
- укључивање представника медија у оквиру наведених активности.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 2.

Права, обавезе и одговорности послодаваца и запослених, надлежности и мере чијом се применом, односно спровођењем осигурава безбедност и здравље на раду остварују се у складу са овим законом и прописима донетим на основу закона, ~~осим ако посебним законом није другачије одређено.~~

ОВАЈ ЗАКОН СЕ НЕ ПРИМЕЊУЈЕ ПРИ ОБАВЉАЊУ СПЕЦИФИЧНЕ ВОЈНЕ СЛУЖБЕ У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ И ОБАВЉАЊУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ИЗ ДЕЛОКРУГА НАДЛЕЖНОГ ДРЖАВНОГ ОРГАНА, У КОЈИМА СУ ПИТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ ПРИ ОБАВЉАЊУ ТЕ СЛУЖБЕ И ТИХ ПОСЛОВА УРЕЂЕНА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ТОГ ЗАКОНА.

Члан 4.

Поједини изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

1) Запослени јесте домаће или страно физичко лице које је у радном односу код послодавца, као и лице које по било ком основу обавља рад или се оспособљава за рад код послодавца, осим лица које је у радном односу код послодавца ради обављања послова кућног помоћног особља;

2) Послодавац јесте домаће или страно правно лице, односно физичко лице које запошљава, односно радно ангажује једно или више лица:

(1) КАО ПОСЛОДАВАЦ У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА СМАТРА СЕ И ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ ПО БИЛО КОМ ПРАВНОМ ОСНОВУ О БЕЗБЕЂУЈЕ ПОСАО ЗАПОСЛЕНОМ, ИЗУЗИМАЈУЋИ ЛИЦЕ, КОЈЕ ПОСАО ОБЕЗБЕЂУЈЕ У ДОМАЋИНСТВУ И НОСИОЦА ПОРОДИЧНОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА, КОЈИ ОБАВЉАЈУ ПОСАО СА ЧЛАНОВИМА ПОРОДИЧНОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ДОМАЋИНСТВА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О ПОЉОПРИВРЕДИ,

(2) КАО ПОСЛОДАВАЦ СМАТРА СЕ И ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ СА ЧЛАНОВИМА СВОГ ПОРОДИЧНОГ ДОМАЋИНСТВА ОБАВЉА ПРИВРЕДНУ ИЛИ ДРУГУ ДЕЛАТНОСТ;

3) Представник запослених јесте лице изабрано да представља запослене у области безбедности и здравља на раду код послодавца;

4) Безбедност и здравље на раду јесте обезбеђивање таквих услова на раду којима се, у највећој могућој мери, смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом и који претежно стварају претпоставку за пуно физичко, психичко и социјално благостање запослених;

5) Превентивне мере јесу све мере које се предузимају или чије се предузимање планира на свим нивоима рада код послодавца, ради спречавања повређивања или оштећења здравља запослених;

6) Радно место јесте простор намењен за обављање послова код послодавца (у објекту или на отвореном као и на привременим и покретним градилиштима, објектима, уређајима, саобраћајним средствима, и сл.) у којем запослени борави или има приступ у току рада и који је под непосредном или посредном контролом послодавца;

7) Радна околина јесте простор у којем се обавља рад и који укључује радна места, радне услове, радне поступке и односе у процесу рада;

8) Средство за рад јесте:

(1) објект који се користи као радни и помоћни простор, укључујући и објект на отвореном простору, са свим припадајућим инсталацијама (инсталације флуида, грејање, електричне инсталације и др.),

(2) опрема за рад (машина, уређај, постројење, инсталација, алат и сл.) која се користи у процесу рада,

(3) конструкција и објекат за колективну безбедност и здравље на раду (заштита на прелазима, пролазима и прилазима, заклони од топлотних и других зрачења, заштита од удара електричне струје, општа вентилација и климатизација и сл.),

(4) помоћна конструкција и објекат, као и конструкција и објекат који се привремено користи за рад и кретање запослених (скела, радна платформа, тунелска подграда, конструкција за спречавање одрона земље при копању дубоких ровова и сл.),

(5) друго средство које се користи у процесу рада или је на било који начин повезано са процесом рада;

9) Средство и опрема за личну заштиту на раду јесте одећа, обућа, помоћне направе и уређаји који служе за спречавање повреда на раду, професионалних обољења, болести у вези са радом и других штетних последица по здравље запосленог;

10) Опасне материје јесу експлозивне, запаљиве, оксидирајуће, отровне, гадне, заразне, корозивне, канцерогене и радиоактивне материје утврђене стандардима и другим прописима, а које се производе, користе или складиште у процесу рада, као и материје чија су својства, када су везане за неке супстанце, опасна по живот и здравље запослених;

11) Опасност јесте околност или стање које може угрозити здравље или изазвати повреду запосленог;

12) Опасна појава јесте догађај којим су угрожени или би могли да буду угрожени живот и здравље запосленог или постоји опасност од повређивања запосленог;

13) Ризик јесте вероватноћа настанка повреде, обољења или оштећења здравља запосленог услед опасности;

14) Акт о процени ризика јесте акт који садржи опис процеса рада са проценом ризика од повреда и/или оштећења здравља на радном месту у радној околини и мере за отклањање или смањивање ризика у циљу побољшања безбедности и здравља на раду;

15) Процена ризика јесте систематско евидентирање и процењивање свих фактора у процесу рада који могу узроковати настанак повреда на раду, обољења или оштећења здравља и утврђивање могућности, односно начина спречавања, отклањања или смањења ризика;

16) Радно место са повећаним ризиком јесте радно место утврђено актом о процени ризика на коме, и поред потпуно или делимично примењених мера у складу са овим законом, постоје околности које могу да угрозе безбедност и здравље запосленог;

17) Лице за безбедност и здравље на раду јесте лице које обавља послове безбедности и здравља на раду, има положен стручни испит о практичној оспособљености и које послодавац писменим актом одреди за обављање тих послова;

18) Правно лице за обављање послова прегледа и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад и испитивања услова радне околине, односно хемијских, биолошких и физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености јесте прво лице којем је министар надлежан за рад издао лиценцу, у складу са овим законом;

19) Служба медицине рада јесте служба којој послодавац повери обављање послова заштите здравља запослених;

20) Стручни налаз јесте извештај о извршеном прегледу и испитивању ПРОВЕРИ опреме за рад или испитивању услова радне околине са закључком да ли су примењене или нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду;

21) Одговорно лице за обављање прегледа и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад и испитивања услова радне околине, као и за потписивање стручних налаза, јесте лице са лиценцом за вршење тих послова (у даљем тексту: одговорно лице);

22) Лиценца јесте овлашћење које министар надлежан за рад даје правном или физичком лицу за обављање одређених послова у области безбедности и здравља на раду, у складу са овим законом;

23) ПРЕВЕНЦИЈА ЈЕСТЕ ПРОЦЕС ОБЕЗБЕЂИВАЊА МЕРА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ КОД ПОСЛОДАВЦА У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ИЛИ СМАЊЕЊА РИЗИКА НА РАДУ;

24) ЈЕЗИК КОЈИ ЗАПОСЛЕНИ РАЗУМЕ ЈЕСТЕ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК, ЈЕЗИК КОЈИ ЈЕ У СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ НА ТЕРИТОРИЈИ НА КОЈОЈ ПОСЛОДАВАЦ ИМА СЕДИШТЕ, ОДНОСНО ЗАПОСЛЕНИ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ И КОЈИ ЗАПОСЛЕНИ ГОВОРИ, ЧИТА И ПИШЕ, КАО И ЈЕЗИК КОЈИ ЈЕ УТВРЂЕН КАО УСЛОВ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА РАДНОГ МЕСТА.

Члан 6.

Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих (нарочито у вези са њиховим духовним и телесним развојем), жена које раде на радном месту са повећаним ризиком који би могао да им угрози остваривање материнства, ~~инвалида~~ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ и професионално оболелих - уређују се овим И ДРУГИМ законом, другим прописима, колективним уговором, општим актом послодавца и уговором о раду.

ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ У ВЕЗИ СА БЕЗБЕДНОШЋУ И ЗДРАВЉЕМ НА РАДУ МЛАДИХ, ЗАПОСЛЕНЕ ЖЕНЕ ЗА ВРЕМЕ ТРУДНОЋЕ И ЗАПОСЛЕНЕ КОЈА ДОЈИ ДЕТЕ СПОРАЗУМНО ПРОПИСУЈУ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА РАД И МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ЗДРАВЉЕ.

Члан 12.

Превентивне мере обезбеђује послодавац полазећи од следећих начела:

- 1) избегавање ризика;
- 2) процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
- 3) отклањање ризика на њиховом извору применом савремених техничких решења;
- 4) прилагођавање рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и избора технолошког поступка да би се избегла монотонија у раду, у циљу смањења њиховог утицаја на здравље запосленог;
- 5) ~~замена опасних технолошких процеса или метода рада безопасним или мање опасним;~~ ЗАМЕНА ОПАСНОГ БЕЗОПАСНИМ ИЛИ МАЊЕ ОПАСНИМ;
- 6) давање предности колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду;
- 7) одговарајуће оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутстава за рад на сигуран начин;
- 8) ПРИЛАГОЂАВАЊА ТЕХНИЧКОМ НАПРЕТКУ;
- 9) РАЗВИЈАЊА КОХЕРЕНТНЕ ЦЕЛОКУПНЕ ПОЛИТИКЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ.

Члан 15.

Послодавац је дужан да:

- 1) актом у писменој форми одреди лице за безбедност и здравље на раду;

2) запосленом одреди обављање послова НА РАДНОМ МЕСТУ на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;

3) обавештава запослене и њиховог представника о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан рад;

4) оспособљава запослене за безбедан и здрав рад;

5) обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду;

6) обезбеди одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању;

7) ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине;

8) обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом;

9) обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;

10) заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених;

11) ОБЕЗБЕДИ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА, СПАСАВАЊЕ И ЕВАКУАЦИЈУ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.

Поступак и рокове превентивних и периодичних прегледа и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине, односно хемијских, биолошких и физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености прописује министар надлежан за рад.

Правно лице из става 1. тачка 7) овог члана дужно је да изда стручни налаз по извршеном прегледу и испитивању ПРОВЕРИ опреме за рад или испитивању УСЛОВА радне околине.

НАЧИН ПРУЖАЊА ПРВЕ ПОМОЋИ, ВРСТЕ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ КОЈИ МОРАЈУ БИТИ ОБЕЗБЕЂЕНИ НА РАДНОМ МЕСТУ, НАЧИН И РОКОВЕ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ СПОРАЗУМНО ПРОПИСУЈУ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА РАД И МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ЗДРАВЉЕ.

Члан 16.

Послодавац је дужан да актом о процени ризика, на основу оцене службе медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени ~~за обављање одређених послова на радном месту у радној околини или за употребу поједине опреме за рад НА РАДНОМ МЕСТУ СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ.~~

Послодавац је дужан да служби медицине рада, коју ангажује, обезбеди услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених.

Члан 18.

Послодавац је дужан да, најмање осам дана пре почетка рада, надлежну инспекцију рада извести о:

1) почетку свога рада;

2) раду одвојене јединице;

3) свакој промени технолошког поступка, уколико се тим променама мењају услови рада.

~~Послодавац који изводи радове на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта или врши промену технолошког процеса дуже од седам дана, дужан је да изради прописан елаборат о уређењу градилишта који уз извештај о почетку рада доставља надлежној инспекцији рада.~~

ПОСЛОДАВАЦ КОЈИ ИЗВОДИ РАДОВЕ НА ИЗГРАДЊИ ОБЈЕКТА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ НА ПРИВРЕМЕНИМ ИЛИ ПОКРЕТНИМ ГРАДИЛИШТИМА, ДУЖАН ЈЕ ДА ИЗРАДИ ПРОПИСАН ЕЛАБОРАТ О УРЕЂЕЊУ ГРАДИЛИШТА КОЈИ УЗ ИЗВЕШТАЈ О ПОЧЕТКУ РАДА ДОСТАВЉА НАДЛЕЖНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ РАДА.

Послодавац је дужан да на градилишту обезбеђује, одржава и спроводи мере за безбедност и здравље на раду у складу са елаборатом о уређењу градилишта.

Садржај елабората о уређењу градилишта прописује министар надлежан за рад.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ОДМАХ, ОД НАСТАНКА, УСМЕНО И У ПИСМЕНОЈ ФОРМИ ПРИЈАВИ НАДЛЕЖНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ РАДА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА РАДИ ОТКЛАЊАЊА ВЕЛИКИХ КВАРОВА ИЛИ ХАВАРИЈА НА ОБЈЕКТУ, КОЈИ МОГУ ДА УГРОЗЕ ФУНКЦИОНИСАЊЕ ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ СИСТЕМА ИЛИ ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ.

Испуњеност прописаних услова у области безбедности и здравља на раду, пре почетка обављања делатности послодавца, у складу са законом, утврђује министарство надлежно за рад, на захтев послодавца.

Поступак утврђивања испуњености прописаних услова из става 5. овог члана прописује министар надлежан за рад.

Висину трошкова поступка утврђивања испуњености прописаних услова из става 5- 6. овог члана споразумно прописују министар надлежан за рад и министар надлежан за финансије.

Средства остварена од наплаћених трошкова за утврђивање испуњености прописаних услова из става 5- 6. овог члана приход су буџета Републике Србије.

Члан 24.

~~Послодавац може запосленима дати на употребу опрему за рад, средство и опрему за личну заштиту на раду или опасне материје, само:~~

~~1) ако располаже прописаном документацијом на српском језику за њихову употребу и одржавање, односно паковање, транспорт, коришћење и складиштење, у којој је произвођач, односно испоручилац навео све безбедносно-техничке податке, важне за оцењивање и отклањање ризика на раду;~~

~~2) ако је обезбедио све мере за безбедност и здравље које су одређене том документацијом, у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду, техничким прописима и стандардима.~~

~~Изузетно, када послодавац није у могућности да обезбеди документацију из става 1. тачка 1) овог члана, дужан је да ту документацију прибави од правног лица регистрованога за послове контроле квалитета производа.~~

~~Послодавац је дужан, када је то потребно, да обезбеди превод документације из ст. 1. и 2. овог члана на језик који запослени разуме.~~

ПОСЛОДАВАЦ МОЖЕ ДА ЗАПОСЛЕНИМА ДА НА КОРИШЋЕЊЕ ОПРЕМУ ЗА РАД И СРЕДСТВО И ОПРЕМУ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ, САМО АКО СУ УСАГЛАШЕНИ СА ПРОПИСАНИМ ТЕХНИЧКИМ ЗАХТЕВИМА, АКО ЈЕ ЊИХОВА УСАГЛАШЕНОСТ ОЦЕЊЕНА ПРЕМА ПРОПИСАНОМ ПОСТУПКУ, АКО СУ ОЗНАЧЕНИ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА И АКО ИХ ПРАТЕ

ПРОПИСАНЕ ИСПРАВЕ О УСАГЛАШЕНОСТИ И ДРУГА ПРОПИСАНА ДОКУМЕНТАЦИЈА.

ПОСЛОДАВАЦ КОЈИ ЈЕ ЗАПОСЛЕНИМА ДАО НА КОРИШЋЕЊЕ ОПРЕМУ ЗА РАД И СРЕДСТВО И ОПРЕМУ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ ПРОПИСА КОЈИМ ЈЕ УТВРЂЕНА ОБАВЕЗА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ДУЖАН ЈЕ ДА ОБЕЗБЕДИ УПУТСТВО ЗА ЊИХОВУ УПОТРЕБУ И ОДРЖАВАЊЕ.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЕЗБЕДИ ЗАПОСЛЕНИМА УПУТСТВА ЗА БЕЗБЕДАН РАД ПО ПРОПИСИМА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ОПРЕМЕ ЗА РАД И СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЕЗБЕДИ ПРЕВОД ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НА ЈЕЗИК КОЈИ ЗАПОСЛЕНИ РАЗУМЕ.

ОДРЕДБЕ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ПРИМЕЊУЈУ СЕ НА СВЕ ПРОМЕНЕ РАДНОГ И ТЕХНОЛОШКОГ ПРОЦЕСА.

ЧЛАН 24А

ПОСЛОДАВАЦ МОЖЕ ДА ЗАПОСЛЕНИМА ДА НА КОРИШЋЕЊЕ ОПАСНЕ ХЕМИЈСКЕ МАТЕРИЈЕ И ДРУГЕ ХЕМИЈСКЕ МАТЕРИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ПРОПИСАНА ОБАВЕЗА ИЗРАДЕ И ДОСТАВЉАЊА БЕЗБЕДНОСНОГ ЛИСТА САМО АКО МУ ЈЕ УЗ ХЕМИЈСКУ МАТЕРИЈУ УЧИНИО ДОСТУПНИМ БЕЗБЕДНОСНИ ЛИСТ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ХЕМИКАЛИЈЕ, КАО И АКО ЈЕ ОБЕЗБЕДИО СВЕ МЕРЕ КОЈЕ ПРОИЗЛАЗЕ ИЗ САДРЖАЈА БЕЗБЕДНОСНОГ ЛИСТА.

ПОСЛОДАВАЦ ТРЕБА ДА ДРЖИ БЕЗБЕДНОСНИ ЛИСТ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЕЗБЕДИ ПРЕВОД БЕЗБЕДНОСНОГ ЛИСТА НА ЈЕЗИК КОЈИ ЗАПОСЛЕНИ РАЗУМЕ, КАО И ДА ОМОГУЋИ ЗАПОСЛЕНОМ ПРИСТУП ПОДАЦИМА САДРЖАНИМ У БЕЗБЕДНОСНОМ ЛИСТУ.

Члан 27.

Послодавац је дужан да изврши оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно ДРУГОГ РАДНОГ АНГАЖОВАЊА, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад ИЛИ ПРОМЕНЕ ОПРЕМЕ ЗА РАД, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Послодавац је дужан да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

Оспособљавање из става 1. овог члана послодавац обезбеђује у току радног времена, а трошкови оспособљавања не могу бити на терет запосленог.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног места И СПРОВОДИ СЕ ПО ПРОГРАМУ, ЧИЈИ САДРЖАЈ ПОСЛОДАВАЦ МОРА, КАДА ЈЕ ТО ПОТРЕБНО, ДА ОБНАВЉА И МЕЊА.

Ако послодавац одреди запосленом да истовремено обавља послове на два или више радних места, дужан је да запосленог оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од радних места.

Члан 28.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад послодавац обавља теоријски и практично, У СКЛАДУ СА ПРОГРАМОМ

ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД КОЈИ ДОНОСИ ПОСЛОДАВАЦ.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се ~~на начин и по поступку утврђеним актом о процени ризика~~ НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ЈЕДНЕ ГОДИНЕ ОД ДАНА ПРЕТХОДНЕ ПРОВЕРЕ, А НА ОСТАЛИМ РАДНИМ МЕСТИМА НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ОД ДАНА ПРЕТХОДНЕ ПРОВЕРЕ.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД ОБАВЉА СЕ НА ЈЕЗИКУ КОЈИ ЗАПОСЛЕНИ РАЗУМЕ И ПРИЛАГОЂАВА СЕ МОГУЋНОСТИМА И СПОСОБНОСТИМА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ.

Члан 30.

Када технолошки процес рада захтева додатно оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад, послодавац је дужан да упозна запосленог о обављању процеса рада на безбедан начин, путем обавештавања, упутстава или инструкција у писменој форми.

У изузетним случајевима, када запосленом прети непосредна опасност по живот или здравље, због хитности, обавештења, упутства или инструкције могу се дати у усменој форми.

Послодавац је дужан да обезбеди да запослена жена за време трудноће И ЗАПОСЛЕНА КОЈА ДОЈИ ДЕТЕ, запослени млађи од 18 година живота, и ~~запослени са смањеном радном способношћу~~ ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ПРОФЕСИОНАЛНО БОЛЕЛИ, и поред оспособљавања за безбедан и здрав рад, буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

Члан 31.

Послодавац је дужан ШТО ЈЕ МОГУЋЕ ПРЕ да свако лице, које се по било ком основу налази у радној околини, упозори на опасна места или на штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, односно на мере безбедности које мора да примени, и да га усмери на безбедне зоне за кретање.

Послодавац је дужан да видно обележи и истакне ознаке за безбедност и/или здравље ради обавештавања и информисања запослених о ризицима у технолошком процесу, правцима кретања и дозвољеним местима задржавања као и о мерама за спречавање или отклањање ризика.

Послодавац је дужан да обезбеди да приступ радном месту у радној околини, на коме прети непосредна опасност од повређивања или здравствених оштећења (тровања, гушења, и сл.), имају само лица која су оспособљена за безбедан и здрав рад, која су добила УПУТСТВА ДА ПРЕСТАДУ ДА РАДЕ И/ИЛИ ОДМАХ НАПУСТЕ РАДНО МЕСТО И ОДУ НА БЕЗБЕДНО МЕСТО, посебна упутства за рад на таквом месту и која су снабдевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту на раду.

Члан 34.

Када му прети непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да ПРЕСТАНЕ ДА РАДИ, напусти радно место, радни процес, односно радну околину.

У случају из става 1. овог члана запослени КОЈИ ПРЕСТАНЕ ДА РАДИ, НАПУСТИ РАДНО МЕСТО, РАДНИ ПРОЦЕС, ОДНОСНО РАДНУ ОКОЛИНУ није одговоран за штету коју проузрокује послодавцу.

Члан 35.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица.

Запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду, и да у случају уочених недостатака извести послодавца или друго овлашћено лице.

ЗАПОСЛЕНОМ ЈЕ ЗАБРАЊЕНО ДА САМОВОЉНО ИСКЉУЧУЈЕ, МЕЊА ИЛИ УКЛАЊА БЕЗБЕДНОСНЕ УРЕЂАЈЕ НА СРЕДСТВИМА ЗА РАД.

Пре напуштања радног места запослени је дужан да радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Члан 37.

Послодавац је дужан да организује послове за безбедност и здравље на раду.

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са овим законом.

~~Послове безбедности и здравља на раду послодавац може да обавља сам у делатностима трговине, угоститељства и туризма, занатских и личних услуга, финансијско-техничких и пословних услуга, образовања, науке и информација, здравствене и социјалне заштите и у стамбено-комуналним делатностима, ако има до десет запослених и није дужан да има положен стручни испит из става 2. овог члана.~~

ПОСЛОВЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ ПОСЛОДАВАЦ МОЖЕ ДА ОБАВЉА САМ У ДЕЛАТНОСТИМА ТРГОВИНЕ НА МАЛО, УСЛУГА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ, ИНФОРМИСАЊА И КОМУНИКАЦИЈА, ФИНАНСИЈСКИМ И ОСИГУРАЊА, ПОСЛОВАЊА НЕКРЕТНИНАМА, СТРУЧНИМ, НАУЧНИМ, ИНОВАЦИОНИМ, АДМИНИСТРАТИВНИМ И ПОМОЋНИМ УСЛУЖНИМ ДЕЛАТНОСТИМА, ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА, ОБРАЗОВАЊА, УМЕТНОСТИ, ЗАБАВЕ И РЕКРЕАЦИЈЕ, КАО И ОСТАЛИМ УСЛУЖНИМ ДЕЛАТНОСТИМА, АКО ИМА ДО 20 ЗАПОСЛЕНИХ И НИЈЕ ДУЖАН ДА ИМА ПОЛОЖЕН СТРУЧНИ ИСПИТ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

За обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац може да одреди једног или више од својих запослених или да ангажује правно лице, односно предузетника који имају лиценцу (у даљем тексту: лице за безбедност и здравље на раду).

Послодавац одлучује о начину организовања послова за безбедност и здравље на раду у зависности од:

- 1) технолошког процеса,
- 2) организације, природе и обима процеса рада,
- 3) броја запослених који учествују у процесу рада,
- 4) броја радних смена,
- 5) процењених ризика,
- 6) броја локацијски одвојених јединица,
- 7) врсте делатности.

ЧЛАН 37А

ПОСЛОДАВАЦ У ДЕЛАТНОСТИМА ГРАЂЕВИНАРСТВА, ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА, РУДАРСТВА, ПРЕРАЂИВАЧКЕ ИНДУСТРИЈЕ, СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈЕ (ОСИМ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ И ГАСОВИТИМ ГОРИВИМА ПРЕКО ГАСОВОДНЕ МРЕЖЕ), СНАБДЕВАЊА ВОДОМ, УПРАВЉАЊА ОТПАДНИМ ВОДАМА, КОНТРОЛИСАЊА ПРОЦЕСА УКЛАЊАЊА ОТПАДА И СЛИЧНИМ АКТИВНОСТИМА, КАО И У ДЕЛАТНОСТИМА ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ, ДУЖАН ЈЕ ДА ЗА ПОСЛОВЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ ОДРЕДИ ЛИЦЕ КОЈЕ ИМА НАЈМАЊЕ СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 180 ЕСПБ БОДОВА, ОСНОВНИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ДО ТРИ ГОДИНЕ ИЗ НАУЧНЕ, ОДНОСНО СТРУЧНЕ ОБЛАСТИ У ОКВИРУ ОБРАЗОВНО – НАУЧНОГ ПОЉА ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИХ НАУКА ИЛИ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА.

Члан 38.

Послодавац је дужан да омогући лицу за безбедност и здравље на раду независно и самостално обављање послова у складу са овим законом и приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду непосредно је одговорно послодавцу код кога обавља те послове и не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са овим законом.

Послодавац је дужан да обезбеди усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду запосленом кога одреди за обављање тих послова.

ПРОГРАМ УСАВРШАВАЊА ЗНАЊА И ДРУГА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА УСАВРШАВАЊЕМ ЗНАЊА ЗАПОСЛЕНОГ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА РАД.

Члан 40.

Лице за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са овим законом, а нарочито:

1) ~~учествује у припреми акта о процени ризика~~ СПРОВОДИ ПОСТУПАК ПРОЦЕНЕ РИЗИКА;

2) врши контролу и даје савете послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;

3) учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;

4) организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;

5) организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад;

6) предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;

7) свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље ~~запослених на раду~~ КОД ПОСЛОДАВЦА;

8) прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;

9) припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;

10) припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену;

11) забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог;

12) сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;

13) води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца.

Лице за безбедност и здравље на раду дужно је да у писменој форми извести послодавца и представника запослених о забрани рада из става 1. тачка 11) овог члана.

Ако послодавац, и поред забране рада у смислу става 1. тачка 11) овог члана, наложи запосленом да настави рад, лице за безбедност и здравље на раду дужно је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

ЛИЦЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ ЈЕ ДУЖНО ДА КОНТИНУИРАНО УСАВРШАВА ЗНАЊА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ У СМИСЛУ ЧЛАНА 38. СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 44.

Запослени код послодавца имају право да изаберу једног или више представника за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: представник запослених).

Најмање три представника запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор).

Послодавац који има ~~50~~ и више запослених дужан је да у Одбор именује најмање једног свог представника, тако да број представника запослених буде већи за најмање један од броја представника послодавца.

Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора, број представника запослених код послодавца, као и њихов однос са синдикатом уређују се колективним уговором ИЛИ СПОРАЗУМОМ ЗАКЉУЧЕНИМ ИЗМЕЂУ ПОСЛОДАВЦА И ПРЕДСТАВНИКА ЗАПОСЛЕНИХ.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА НАЈМАЊЕ ЈЕДНОМ ПРЕДСТАВНИКУ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ ОМОГУЋИ ОДСУСТВО СА РАДА У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА РАДНОГ МЕСТА НА КОЈЕ ЈЕ РАСПОРЕЂЕН У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ПЕТ ЧАСОВА РАДА МЕСЕЧНО С ПРАВОМ НА НАКНАДУ ЗАРАДЕ КОЈА СЕ ОБРАЧУНАВА И ИСПЛАЋУЈЕ У ИСТОМ ИЗНОСУ КАО ДА ЈЕ РАДИО НА ПОСЛОВИМА РАДНОГ МЕСТА, КАО И ДА ОБЕЗБЕДИ ТЕХНИЧКО-ПРОСТОРНЕ УСЛОВЕ У СКЛАДУ СА ПРОСТОРНИМ И ФИНАНСИЈСКИМ МОГУЋНОСТИМА, РАДИ ОБАВЉАЊА АКТИВНОСТИ ПРЕДСТАВНИКА ЗАПОСЛЕНИХ.

Члан 45.

Послодавац је дужан да представнику запослених, односно Одбору омогући:

1) увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду;

2) да учествују у разматрању свих питања која се односе на ~~спровођење безбедности и здравља на раду~~ БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ, ДА ПРЕДЛАЖУ И БУДУ КОНСУЛТОВАНИ.

Послодавац је дужан да представника запослених, односно Одбор информира о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Члан 47.

Послодавац је дужан да представника запослених, односно Одбор упозна:

1) са налазима и предлозима МЕРА ЗАШТИТЕ И ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА или предузетим мерама инспекције рада;

2) са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду;

3) о предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље.

Члан 49.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

1) радним местима са повећаним ризиком;
2) запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;
3) повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;

4) запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;

5) опасним материјама које користи у току рада;

6) извршеним испитивањима УСЛОВА радне околине;

7) извршеним прегледима и испитивањима ПРОВЕРИ опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду;

8) пријавама из члана 50. овог закона;

9) ИЗДАТИМ СРЕДСТВИМА И ОПРЕМИ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ;

10) ИЗВРШЕНИМ ЛЕКАРСКИМ ПРЕГЛЕДИМА ЗАПОСЛЕНИХ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ.

Начин вођења евиденција из става 1. овог члана прописује министар надлежан за рад.

ЧЛАН 49А

ПОСЛОДАВАЦ У ЕВИДЕНЦИЈАМА ИЗ ЧЛАНА 49. СТАВ 1. ТАЧ. 2), 3), 4), 9) И 10) ОВОГ ЗАКОНА УНОСИ ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ЗАПОСЛЕНОГ И НАЗИВ РАДНОГ МЕСТА.

АКТИ У ПОСТУПКУ ОБЕЗБЕЂИВАЊА ПРЕТХОДНОГ И ПЕРИОДИЧНОГ ЛЕКАРСКОГ ПРЕГЛЕДА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАДНОМ МЕСТУ СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ ИЗ ЧЛАНА 43. ОВОГ ЗАКОНА САДРЖЕ ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ЛИЦА, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ОДНОСНО ДАТУМ РОЂЕЊА, МЕСТО РОЂЕЊА И ОПШТИНА, ЗАНИМАЊЕ, СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ, НАЗИВ РАДНОГ МЕСТА И ПОДАТКЕ О ЗДРАВСТВЕНОМ СТАЊУ.

ИЗВЕШТАЈ О ПОВРЕДИ НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНОМ ОБОЉЕЊУ ИЗ ЧЛАНА 51. ОВОГ ЗАКОНА САДРЖЕ ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ЛИЦА, ПОЛ, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ОДНОСНО ДАТУМ РОЂЕЊА, ПРЕБИВАЛИШТЕ, ОДНОСНО БОРАВИШТЕ, СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ, ПОДАТКЕ О РАДНОМ МЕСТУ И ПОВРЕДИ НА РАДУ, ОДНОСНО О ВРСТИ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ОБОЉЕЊА И О ЗДРАВСТВЕНОМ СТАЊУ.

ПОДАЦИ О ЛИЧНОСТИ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ДОСТАВЉАЈУ СЕ НА КОРИШЋЕЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НАДЛЕЖНИМ ЗА ЗДРАВСТВЕНО, ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ И УПРАВИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ.

АКТА КОЈА СЕ УСТАНОВЉАВАЈУ ПОДЗАКОНСКИМ ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ИЗ ЧЛАНА 7. ОВОГ ЗАКОНА НЕ МОГУ ДА САДРЖЕ ВИШЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ ОД СЛЕДЕЋИХ ПОДАТАКА, И ТО: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ДАТУМ РОЂЕЊА, МЕСТО РОЂЕЊА И ОПШТИНА, ЗАНИМАЊЕ,

СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ, НАЗИВ РАДНОГ МЕСТА И ПОДАТКЕ О ЗДРАВСТВЕНОМ СТАЊУ.

Члан 50.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац је дужан да, најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези са радом запосленог.

Члан 51.

~~Извештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоде на радном месту, послодавац доставља запосленом који је претрпео повреду, односно обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.~~

ИЗВЕШТАЈ О ПОВРЕДИ НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНОМ ОБОЉЕЊУ КОЈИ СЕ ДОГОДЕ НА РАДНОМ МЕСТУ, ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ДОСТАВИ ЗАПОСЛЕНОМ КОЈИ ЈЕ ПРЕТРПЕО ПОВРЕДУ, ОДНОСНО КОД КОГА ЈЕ УТВРЂЕНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБОЉЕЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА НАДЛЕЖНИМ ЗА ЗДРАВСТВЕНО И ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ.

Садржај и начин издавања обрасца извештаја из става 1. овог члана прописује министар надлежан за рад.

Послодавац је дужан да на захтев инспектора рада или представника запослених достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама.

Члан 52.

Послодавци, синдикати, осигуравајућа друштва, организације надлежне за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање дужни су да сарађују и учествују у доношењу заједничких ставова о питањима унапређивања безбедности и здравља на раду, као и да се старају о развоју и унапређивању опште културе безбедности и здравља на раду, у складу са овим законом.

Организације надлежне за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање дужне су да министарству надлежном за рад доставе податке о повредама на раду, професионалним обољењима, ~~обољењима у вези са радом~~ и инвалидима рада најмање једном годишње и то најкасније до 31. јануара наредне године за претходну годину, а на захтев министарства надлежног за рад и у краћем року.

Члан 55.

Министар надлежан за рад решењем издаје лиценцу:

- 1) правном лицу или предузетнику за обављање послова безбедности и здравља на раду из члана 40. овог закона;
- 2) правном лицу за обављање послова прегледа и ~~испитивања~~ ПРОВЕРЕ опреме за рад и испитивања услова радне околине;
- 3) одговорном лицу у правном лицу из тачке 2) овог члана.

Члан 56.

Лиценцу за обављање послова у области безбедности и здравља на раду, из члана 40. овог закона, може да добије правно лице, односно предузетник који има запосленог са високим школском спремом одговарајуће

~~струке~~ У РАДНОМ ОДНОСУ НАЈМАЊЕ ДВА ЗАПОСЛЕНА КОЈИ ИМАЈУ СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ ИЗ НАУЧНЕ, ОДНОСНО СТРУЧНЕ ОБЛАСТИ У ОКВИРУ ОБРАЗОВНО – НАУЧНОГ ПОЉА ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИХ НАУКА ИЛИ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА, положеним стручним испитом из члана 54. овог закона и најмање три године радног искуства на тим пословима И АКО ОСНИВАЧУ ИЛИ СА ЊИМ ПОВЕЗАНОМ ЛИЦУ, ОДНОСНО ПРЕДУЗЕТНИКУ ИЛИ СА ЊИМ ПОВЕЗАНОМ ЛИЦУ У СМИСЛУ ПРОПИСА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА ЛИЦЕНЦА ИЗДАТА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ОДУЗЕТА У ПРЕТХОДНЕ ТРИ ГОДИНЕ.

Лиценцу за обављање послова прегледа и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад и испитивања услова радне околине може да добије правно лице које испуњава прописане услове у погледу обезбеђивања одговарајућих стручних кадрова, техничке опреме, методологије вршења одређених прегледа и испитивања и које има У РАДНОМ ОДНОСУ запослено одговорно лице И АКО ОСНИВАЧУ ИЛИ СА ЊИМ ПОВЕЗАНОМ ЛИЦУ У СМИСЛУ ПРОПИСА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА ЛИЦЕНЦА ИЗДАТА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ОДУЗЕТА У ПРЕТХОДНЕ ТРИ ГОДИНЕ.

Лиценцу за обављање послова одговорног лица може да добије лице са ~~високом школском спремом одговарајуће~~ струке СТЕЧЕНИМ ВИСОКИМ ОБРАЗОВАЊЕМ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ ИЗ НАУЧНЕ, ОДНОСНО СТРУЧНЕ ОБЛАСТИ У ОКВИРУ ОБРАЗОВНО – НАУЧНОГ ПОЉА ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИХ НАУКА ИЛИ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА, положеним стручним испитом из члана 54. овог закона и најмање три године радног искуства на тим пословима ИЛИ НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА РАДНОГ ИСКУСТВА У СТРУЦИ И АКО ТОМ ЛИЦУ ЛИЦЕНЦА ИЗДАТА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ОДУЗЕТА У ПРЕТХОДНЕ ТРИ ГОДИНЕ.

Услове и висину трошкова за издавање лиценце из ст. 1. до 3. овог члана прописује министар надлежан за рад.

АКО ПРАВНО ЛИЦЕ ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИК ПРЕСТАНЕ ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, ОВЛАШЋЕНО СЛУЖБЕНО ЛИЦЕ НАДЛЕЖНО ЗА ВРШЕЊЕ НАДЗОРА НАД РАДОМ ПРАВНОГ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА СА ЛИЦЕНЦОМ НАЛАЖЕ ТОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ, ОДНОСНО ПРЕДУЗЕТНИКУ ПОСТУПАЊЕ КОЈИМ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ДОБИЈАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ И ОДРЕЂУЈЕ МУ РОК ЗА ТО ПОСТУПАЊЕ, КОЈИ НЕ МОЖЕ БИТИ ДУЖИ ОД 90 ДАНА ОД ДАНА ОБАВЕШТАВАЊА О НАЛОЖЕНОЈ МЕРИ И ТОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ, ОДНОСНО ПРЕДУЗЕТНИКУ ПРИВРЕМЕНО ЗАБРАЊУЈЕ ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ЗА ЧИЈЕ ВРШЕЊЕ ЈЕ ЛИЦЕНЦА УСЛОВ, А НАЈДУЖЕ ДО ИСТЕКА РОКА УТВРЂЕНОГ ОВИМ СТАВОМ.

АКО ПРАВНО ЛИЦЕ, ОДНОСНО ПРЕДУЗЕТНИК СА ЛИЦЕНЦОМ ОБАВЕСТИ ОРГАН НАДЛЕЖАН ЗА ВРШЕЊЕ НАДЗОРА НАД ЊЕГОВИМ РАДОМ ДА ЈЕ ПРЕСТАО ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, ТО ОБАВЕШТЕЊЕ УПОДОБЉАВА СЕ НАЛОГУ, ОДНОСНО РЕШЕЊУ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА.

ЛИЦЕНЦЕ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА РАД ИЗДАЈЕ СА РОКОМ ВАЖЕЊА ОД ПЕТ ГОДИНА. ЛИЦЕНЦА СЕ МОЖЕ ОБНОВИТИ НА НАЧИН И ПОД УСЛОВИМА ПОД КОЈИМА СЕ ИЗДАЈЕ, С ТИМ ДА СЕ ЗАХТЕВ ЗА ОБНАВЉАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ МОРА ПОДНЕТИ НАЈКАСНИЈЕ 30 ДАНА ПРЕ ИСТЕКА РОКА ВАЖЕЊА ЛИЦЕНЦЕ.

Средства остварена од наплаћених трошкова за издавање лиценце из ст. 1. до 3. овог члана приход су буџета Републике Србије.

Члан 57.

Министар надлежан за рад може решењем одузети лиценцу:

1) правном лицу или предузетнику за обављање послова безбедности и здравља на раду, из члана 55. тачка 1) овог закона, ако утврди да послове обавља супротно закону;

2) правном лицу за обављање послова прегледа и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад и испитивања услова радне околине, из члана 55. тачка 2) овог закона, ако утврди да послове обавља супротно закону;

3) одговорном лицу из члана 55. тачка 3) овог закона ако утврди да несавесно и нестручно обавља послове за које му је лиценца издата;

4) ИМАОЦУ ЛИЦЕНЦЕ, АКО У ПЕРИОДУ ВАЖЕЊА ЛИЦЕНЦЕ ПРЕСТАНЕ ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 56. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 60.

Управа обавља следеће послове:

1) припрема прописе у области безбедности и здравља на раду, као и мишљења за њихову примену;

2) припрема стручне основе за израду националног програма развоја безбедности и здравља на раду и прати његово остваривање;

3) прати и оцењује стање безбедности и здравља на раду и припрема ставове за јединствено уређивање мера безбедности и здравља на раду које су предмет овог закона и других прописа;

4) истражује и подстиче развој у области хуманизације рада;

5) пружа стручну помоћ у области безбедности и здравља запослених;

6) припрема методологије за обављање послова прегледа и испитивања у области безбедности и здравља на раду;

7) проучава узроке и појаве који за последицу имају повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом;

8) организује полагање стручних испита из члана 54. овог закона, о чему води евиденцију;

9) врши надзор над ~~законитошћу рада~~ РАДОМ правних лица и предузетника као и одговорних лица са лиценцом и припрема предлоге решења за издавање и одузимање лиценци из чл. 55. и 57. овог закона, о чему води евиденцију;

10) прикупља и анализира податке о повредама на раду, професионалним обољењима, болестима у вези са радом и појавама које утичу на здравље запослених;

11) обавља информационо-документациону делатност у области безбедности и здравља запослених;

12) организује саветовања, врши едукацију запослених, послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду, инспектора и др., објављује различите материјале и информише јавност о стању у области безбедности и здравља на раду;

13) стара се о примени међународних аката у области безбедности и здравља на раду;

14) подстиче образовање и развијање културе рада у области безбедности и здравља на раду, СТАРА СЕ О ДОДЕЛИ НАЦИОНАЛНИХ

ПРИЗНАЊА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ, О ЧЕМУ ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ У КОЈУ УНОСИ ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ФИЗИЧКОГ ЛИЦА;

15) обавља друге послове одређене законом.

У ПОСТУПКУ ОРГАНИЗОВАЊА ПОЛАГАЊА СТРУЧНИХ ИСПИТА ИЗ ЧЛАНА 54. ОВОГ ЗАКОНА И ПРИПРЕМЕ ПРЕДЛОГА РЕШЕЊА ЗА ИЗДАВАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ ЛИЦЕНЦИ ИЗ ЧЛ. 55. И 57. ОВОГ ЗАКОНА, ВРШИ СЕ ОБРАДА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ: ИМЕ, ИМЕ ЈЕДНОГ РОДИТЕЉА И ПРЕЗИМЕ ЛИЦА, ДАТУМ И МЕСТО РОЂЕЊА, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, МЕСТО И АДРЕСА ПРЕБИВАЛИШТА, ОДНОСНО БОРАВИШТА, ВРСТА И СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ, РАДНО МЕСТО – ПОСЛОВИ КОЈЕ ЛИЦЕ ОБАВЉА, КОНТАКТ ТЕЛЕФОН, ТЕЛЕФАКС И АДРЕСА ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ.

IXa НАЦИОНАЛНА ПРИЗНАЊА

ЧЛАН 60А

РАДИ УНАПРЕЂЕЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, ПРАВНИМ И ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА, ОДБОРУ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И УДРУЖЕЊИМА, ЗА ИЗУЗЕТНА ПОСТИГНУЋА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ, МОГУ СЕ ДОДЕЛИТИ НАЦИОНАЛНА ПРИЗНАЊА ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ПРИЗНАЊА).

ВРСТЕ ПРИЗНАЊА ЈЕСУ:

- 1) ПОВЕЉА „28. АПРИЛ“;
- 2) ПЛАКЕТА „28. АПРИЛ“;
- 3) ПОХВАЛНИЦА „28. АПРИЛ“.

ПОВЕЉА „28. АПРИЛ“ ДОДЕЉУЈЕ СЕ ПРАВНОМ ЛИЦУ ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИКУ, У ДВЕ КАТЕГОРИЈЕ (ДО 250 ЗАПОСЛЕНИХ И ПРЕКО 250 ЗАПОСЛЕНИХ) – ЗА ПОСЕБАН ДОПРИНОС И АФИРМАЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ, КРОЗ ЊИХОВО ЗАКОНИТО, БЛАГОВРЕМЕНО И ПРЕВЕНТИВНО ПОСТУПАЊЕ У ПРИМЕНИ УТВРЂЕНИХ МЕРА.

ПЛАКЕТА „28. АПРИЛ“ ДОДЕЉУЈЕ СЕ ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И УДРУЖЕЊИМА ЗА ПОСТИГНУТЕ РЕЗУЛТАТЕ И ЗАСЛУГЕ У ПРОМОЦИЈИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ.

ПОХВАЛНИЦА „28. АПРИЛ“ ДОДЕЉУЈЕ СЕ ЛИЦУ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ, ПРЕДСТАВНИКУ ЗАПОСЛЕНИХ, ОДБОРУ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И УДРУЖЕЊИМА КОЈИ СВОЈИМ РАДОМ ДОПРИНОСЕ ПОДИЗАЊУ СВЕСТИ КОД ЗАПОСЛЕНИХ О ЗНАЧАЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ.

ПРИЗНАЊА СЕ ДОДЕЉУЈУ НА ДАН БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 28. АПРИЛА.

ИНИЦИЈАТИВУ ЗА ДОДЕЛУ ПРИЗНАЊА УПРАВИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ МОГУ ПОДНЕТИ ПРАВНА И ФИЗИЧКА ЛИЦА, ПРЕДУЗЕТНИЦИ, ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ И ПОСЛОДАВАЦА И ДРУГА УДРУЖЕЊА.

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ДОДЕЛУ ПРИЗНАЊА ИСПИТУЈЕ УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ УЗ УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА СОЦИЈАЛНИХ ПАРТНЕРА, ОДНОСНО РЕПРЕЗЕНТАТИВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАПОСЛЕНИХ И ПОСЛОДАВАЦА, ИНСПЕКТОРА РАДА И ДРУГИХ СТРУЧЊАКА ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ.

ПРЕДЛОГ ЗА ДОДЕЛУ ПРИЗНАЊА УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ ДОСТАВЉА МИНИСТРУ НАДЛЕЖНОМ ЗА РАД.

САДРЖИНУ И ИЗГЛЕД НАЦИОНАЛНИХ ПРИЗНАЊА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА РАД.

Члан 61.

Инспекцијски надзор над применом овог закона, прописа донетих на основу овог закона, техничких и других мера које се односе на безбедност и здравље на раду, као и над применом мера о безбедности и здравља на раду прописаним УТВРЂЕНИМ АКТОМ О ПРОЦЕНИ РИЗИКА, општим актом послодавца, колективним уговором или уговором о раду, врши министарство надлежно за рад преко инспектора рада.

Члан 62.

Послове инспекцијског надзора у области безбедности и здравља на раду могу да обављају инспектори рада који имају високу стручну спрему, СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ ИЗ НАУЧНЕ, ОДНОСНО СТРУЧНЕ ОБЛАСТИ У ОКВИРУ ОБРАЗОВНО – НАУЧНОГ ПОЉА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА, ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИХ НАУКА ИЛИ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА, најмање три године радног искуства у струци и положен стручни испит за рад у органима државне управе.

~~Изузетно, послове инспекцијског надзора у области трговине, угоститељства и туризма, занатских и личних услуга, финансијско-техничких и пословних услуга, образовања, науке и информација, здравствене и социјалне заштите, у стамбено-комуналним делатностима, као и послове утврђивања испуњености прописаних услова из безбедности и здравља на раду, могу да обављају инспектори рада који имају вишу стручну спрему одговарајућег смера, положен стручни испит за рад у органима државне управе и најмање три године радног искуства у струци.~~

Члан 69.

Новчаном казном од 800.000 до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица:

1) ако запосленом не обезбеди рад на радном месту и у радној околини на/и у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду (члан 9. став 1);

2) ако приликом организовања рада и радног процеса не обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених, као и ако за њихову примену не обезбеди потребна финансијска средства (члан 11. став 1);

3) ако у писменој форми не донесе акт о процени ризика за сва радна места у радној околини и не утврди начин и мере за отклањање ризика, као и када не измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада (члан 13. ст. 1. и 2);

4) ако општим актом, односно колективним уговором или уговором о раду не утврди права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду (члан 14);

5) ако писменим актом не одреди лице за безбедност и здравље на раду (члан 15. став 1. тачка 1);

6) ако запосленом одреди да обавља послове НА РАДНОМ МЕСТУ на којима нису спроведене мере безбедности и здравља на раду (члан 15. став 1. тачка 2);

7) ако запослене и њиховог представника не обавештава о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно ако у таквим

случајевима не донесе одговарајућа упутства за безбедан рад (члан 15. став 1. тачка 3);

8) ако не изврши оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад (члан 15. став 1. тачка 4, чл. 27, 28. и 29);

9) ако запосленом не обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду (члан 15. став 1. тачка 5);

10) ако не обезбеди одржавање у исправном стању средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду (члан 15. став 1. тачка 6);

11) ако не ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине (члан 15. став 1. тачка 7);

12) ако на основу акта о процени ризика и оцене службе медицине рада не обезбеди у складу са овим законом прописане лекарске прегледе запослених (члан 15. став 1. тачка 8);

13) ако не обезбеди пружање прве помоћи, као и ако не оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности (члан 15. став 1. тачка 9);

14) ако не заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених (члан 15. став 1. тачка 10);

15) ако на основу оцене службе медицине рада актом о процени ризика не одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени за ~~обављање одређених послова на радном месту у радној околини или за употребу поједине опреме за рад~~ НА РАДНОМ МЕСТУ СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ (члан 16. став 1);

16) ако служби медицине рада, коју ангажује, не обезбеди услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених (члан 16. став 2);

17) ако запосленом не изда на употребу средство и/или опрему за личну заштиту на раду у складу са актом о процени ризика (члан 17);

18) ако најмање осам дана пре почетка рада не извести надлежну инспекцију рада о почетку свога рада, раду одвојене јединице или свакој промени технолошког поступка, уколико се тим променама мењају услови рада (члан 18. став 1);

19) ~~ако за радове на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта, односно промени технолошког процеса, које изводи дуже од седам дана, АКО ЗА РАДОВЕ НА ИЗГРАДЊИ ОБЈЕКТА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ НА ПРИВРЕМЕНИМ ИЛИ ПОКРЕТНИМ ГРАДИЛИШТИМА, не изради прописан елаборат о уређењу градилишта и ако исти не достави надлежној инспекцији рада уз извештај о почетку рада~~ (члан 18. став 2);

19А) АКО ОДМАХ, ОД НАСТАНА, УСМЕНО И У ПИСМЕНОЈ ФОРМИ НЕ ПРИЈАВИ НАДЛЕЖНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ РАДА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА РАДИ ОТКЛАЊАЊА ВЕЛИКИХ КВАРОВА ИЛИ ХАВАРИЈА НА ОБЈЕКТУ, КОЈИ МОГУ ДА УГРОЗЕ ФУНКЦИОНИСАЊЕ ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ СИСТЕМА ИЛИ ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ (ЧЛАН 18. СТАВ 5);

20) ако са другим послодавцем, са којим дели радни простор у обављању послова, не закључи споразум о примени прописаних мера за безбедност и здравље на раду запослених и не одреди лице за координацију спровођења заједничких мера којим се обезбеђује безбедност и здравље свих запослених (члан 19);

21) ако не обезбеди прописане мере за безбедност и здравље на раду, у складу са овим законом, за запослене које ангажује од другог послодавца (члан 21);

22) ако при промени технолошког процеса рада, пре почетка рада, не прилагоди средства за рад новом технолошком процесу (члан 22);

23) ако запосленом да на употребу средство за рад, односно средство и опрему за личну заштиту на раду на којима нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду или ако не обезбеди контролу њихове наменске употребе (члан 23);

~~24) ако запосленом да на употребу опрему за рад, средстава и опрему за личну заштиту на раду или опасне материје за које не располаже са прописаном документацијом на српском језику за њихову употребу, или ако није обезбедио све мере за безбедност и здравље које су одређене том документацијом (члан 24. ст. 1. и 2);~~

24) АКО ЗАПОСЛЕНИМА ДА НА КОРИШЋЕЊЕ ОПРЕМУ ЗА РАД И СРЕДСТВА И ОПРЕМУ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ КОЈИ НИСУ УСАГЛАШЕНИ СА ПРОПИСАНИМ ТЕХНИЧКИМ ЗАХТЕВИМА ИЛИ НИЈЕ ОБЕЗБЕДИО УПУТСТВО ЗА ЊИХОВУ УПОТРЕБУ И ОДРЖАВАЊЕ, КАО И АКО НИЈЕ ОБЕЗБЕДИО УПУТСТВА ЗА БЕЗБЕДАН РАД ПО ПРОПИСИМА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ОПРЕМЕ НА РАД И СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ (ЧЛАН 24);

24А) АКО ЗАПОСЛЕНИМА ДА НА КОРИШЋЕЊЕ ОПАСНЕ ХЕМИЈСКЕ МАТЕРИЈЕ И ДРУГЕ ХЕМИЈСКЕ МАТЕРИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ПРОПИСАНА ОБАВЕЗА ИЗРАДЕ И ДОСТАВЉАЊА БЕЗБЕДНОСНОГ ЛИСТА, А НИЈЕ УЧИНИО ДОСТУПНИМ БЕЗБЕДНОСНИ ЛИСТ, ИЛИ АКО НИСУ ОБЕЗБЕЂЕНЕ СВЕ МЕРЕ КОЈЕ ПРОИЗЛАЗЕ ИЗ САДРЖАЈА БЕЗБЕДНОСНОГ ЛИСТА (ЧЛАН 24А);

25) ако не сачини посебан програм о поступном отклањању недостатака који су утврђени актом о процени ризика, односно ако не утврди рокове за реализацију програма (члан 26);

26) ако не организује послове безбедности и здравља на раду, односно ако за обављање тих послова одреди лице које нема, у складу са овим законом, положен стручни испит (члан 37. ст. 1. и 2);

27) ако за обављање послова безбедности и здравља на раду ангажује правно лице или предузетника који немају одговарајућу лиценцу (члан 37. став 4);

27А) АКО У ДЕЛАТНОСТИМА ГРАЂЕВИНАРСТВА, ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА, РУДАРСТВА, ПРЕРАЂИВАЧКЕ ИНДУСТРИЈЕ, СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈЕ (ОСИМ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ И ГАСОВИТИМ ГОРИВИМА ПРЕКО ГАСОВОДНЕ МРЕЖЕ), СНАБДЕВАЊА ВОДОМ, УПРАВЉАЊА ОТПАДНИМ ВОДАМА, КОНТРОЛИСАЊА ПРОЦЕСА УКЛАЊАЊА ОТПАДА И СЛИЧНИМ АКТИВНОСТИМА, КАО И У ДЕЛАТНОСТИМА ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ НЕ ОДРЕДИ ЛИЦЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ КОЈЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ (ЧЛАН 37А);

28) ако запосленом на радном месту са повећаним ризиком не обезбеди претходни, односно периодични лекарски преглед (члан 43. став 1);

29) ако запосленог који обавља послове на радном месту са повећаним ризиком, за кога се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да не испуњава прописане здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, не премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима (члан 43. став 3);

30) ако одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми не пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, или опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених (члан 50. став 1);

31) ако најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, надлежној инспекцији рада не пријави професионално оболење, односно оболење запосленог у вези са радом (члан 50. став 2);

31А) АКО НЕ ДОСТАВИ ЗАПОСЛЕНОМ КОЈИ ЈЕ ПРЕТРПЕО ПОВРЕДУ, ОДНОСНО КОД КОГА ЈЕ УТВРЂЕНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБОЉЕЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА НАДЛЕЖНИМ ЗА ЗДРАВСТВЕНО И ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ ИЗВЕШТАЈ О ПОВРЕДИ НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНОМ ОБОЉЕЊУ КОЈИ СЕ ДОГОДЕ НА РАДНОМ МЕСТУ (ЧЛАН 51. СТАВ 1);

32) ако инспектору рада не омогући вршење надзора, односно улазак у објекте и просторије у свако доба када има запослених на раду, или ако не одреди најмање једног запосленог који ће инспектору рада пружати потребне информације и обавештавања, или ако инспектору рада не омогући увид у доказе о стабилности објекта, акте и документацију, примењене мере безбедности и здравља на раду на средствима за рад, опрему за личну заштиту на раду или у податке и евиденције о коришћењу и складиштењу опасних материја (члан 64);

33) ако у одређеном року не отклони утврђене недостатке и неправилности чије отклањање је решењем наредио инспектор рада (члан 68. став 1).

Новчаном казном од 400.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана послодавац који је приватни предузетник.

Новчаном казном од 40.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана директор, односно друго одговорно лице код послодавца.

Члан 70.

Новчаном казном од 600.000 до 800.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством праваног лица:

1) ако не предузме мере да спречи приступ у круг објекта или у подручје градилишта неовлашћеним лицима и средствима саобраћаја (члан 20);

2) ако запосленог, на начин утврђен овим законом, не упозна о обављању процеса рада на безбедан начин, када технолошки процес рада захтева додатно оспособљавање за безбедан и здрав рад (члан 30. ст. 1. и 2);

3) ако запосленој жени за време трудноће, запосленом млађем од 18 година живота и запосленом са смањеном радном способношћу ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОБОЛЕЛИМ не обезбеди писмено обавештење о резултатима процене ризика на радном месту на које су одређени, као и мерама којима се ризици отклањају (члан 30. став 3);

4) ако ШТО ЈЕ МОГУЋЕ ПРЕ свако лице, које се по било ком основу налази у радној околини, не упозори на опасна места и штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, односно на мере безбедности које мора да примени, као и ако га не усмери на безбедне зоне кретања (члан 31. став 1);

5) ако видно не обележи и истакне ознаке за безбедност и/или здравље запослених (члан 31. став 2);

6) ако дозволи приступ радном месту у радној околини на коме прети непосредна опасност од повређивања или здравствених оштећења, лицима која нису оспособљена за безбедан и здрав рад, која нису добила УПУТСТВА ДА ПРЕСТАНУ ДА РАДЕ И/ИЛИ ОДМАХ НАПУСТЕ РАДНО МЕСТО И ОДУ НА БЕЗБЕДНО МЕСТО, посебна упутства за рад на таквим местима или која нису снабдевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту на раду (члан 31. став 3);

7) ако не обавести надлежану инспекцију рада кад запослени одбије да ради у случајевима утврђеним чланом 33. став 1. овог закона (члан 33. став 4);

8) ако лицу које обавља послове безбедности и здравља на раду не омогући независно и самостално обављање послова у складу са овим законом и приступ свим потребним подацима из области безбедности и здравља на раду (члан 38. став 1);

9) ако претходно не упозна правно лице, односно предузетника кога ангажује за обављање послова безбедности и здравља на раду са технолошким процесом, ризицима у процесу рада и мерама за отклањање ризика (члан 39);

10) ако запосленима не омогући да бирају свог представника за безбедност и здравље на раду или не именује свог представника (члан 44);

11) ако представнику запослених, односно Одбору не омогући увид у сва акта везана за безбедност и здравље запослених и да учествују у разматрању свих питања која се односе на ~~спровођење безбедности и здравља на раду~~ БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ, ДА ПРЕДЛАЖУ И БУДУ КОНСУЛТОВАНИ (члан 45. став 1);

12) ако не упозна представника запослених, односно Одбор са налазима и предлозима МЕРА ЗАШТИТЕ И ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА или предузетим мерама инспекције рада, или са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду, или са мерама предузетим за спречавање непосредне опасности по живот и здравље (члан 47);

13) ако не води и не чува прописане евиденције (члан 49);

14) ако на захтев инспектора рада или представника запослених не достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама у овој области (члан 51. став 3).

Новчаном казном од 200.000 до 300.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана послодавац који је приватни предузетник.

Новчаном казном од 30.000 до 40.000 казниће се за прекршај из става 1. овог члана директор, односно друго одговорно лице код послодавца.

Члан 73.

Новчаном казном од 400.000 до 600.000 динара казниће се за прекршај правно лице:

1) ако не изда стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању ПРОВЕРИ опреме за рад или испитивању услова радне околине (члан 15. став 3);

2) ако обавља послове безбедности и здравља на раду из члана 40. овог закона, а нема одговарајућу лиценцу (члан 55. тачка 1);

3) ако обавља послове прегледа и испитивања ПРОВЕРЕ опреме за рад и испитивања услова радне околине, а нема одговарајућу лиценцу (члан 55. тачка 2).

Новчаном казном од 200.000 до 300.000 динара казниће се за прекршај из става 1. тачка 2. овог члана приватни предузетник.

Новчаном казном од 20.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу, као и лице у правном лицу које, без одговарајуће лиценце (члан 55. тачка 3), обавља послове одговорног лица за које је прописано поседовање лиценце.

Члан 75.

Новчаном казном од 10.000 до 20.000 динара казниће се за прекршај запослени:

1) ако не примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, ако ненаменски користи средства за рад и опасне материје или ако не користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду или ако са њима

пажљиво не рукује, АКО САМОВОЉНО ИСКЉУЧУЈЕ, МЕЊА ИЛИ УКЛАЊА БЕЗБЕДНОСНЕ УРЕЂАЈЕ НА СРЕДСТВИМА ЗА РАД (члан 35);

2) ако, у складу са својим сазнањима, одмах не обавести послодавца о неправилностима, недостацима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених (члан 36. став 1).

Члан 78.

До доношења прописа о превентивним мерама за безбедност и здравље на раду, ако нису у супротности са овим законом, примењиваће се мере заштите на раду (правила) садржана у следећим прописима:

1) Правилник о посебним мерама заштите на раду на преради неметалних минерала („Службени гласник СРС”, број 2/83);

2) Правилник о посебним мерама заштите на раду у железничком саобраћају („Службени гласник СРС”, број 19/85);

~~3) Правилник о посебним мерама заштите на раду при производњи и преради обојених метала („Службени гласник СРС”, број 19/85);~~

4) Правилник о посебним мерама заштите на раду у црној металургији („Службени гласник СРС”, број 25/87);

5) Правилник о општим мерама заштите на раду за грађевинске објекте намењене за радне и помоћне просторије („Службени гласник СРС”, број 29/87);

6) Правилник о посебним мерама заштите на раду у шумарству („Службени гласник СРС”, број 33/88);

7) Правилник о посебним мерама заштите на раду при механичкој преради и обради дрвета и сличних материјала („Службени гласник СРС”, број 51/88);

8) Правилник о општим мерама заштите на раду од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима („Службени гласник СРС”, број 21/89);

9) Правилник о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник СРС”, број 53/97).

Члан 79.

До доношења прописа о општим и посебним мерама безбедности и здравља на раду, уколико нису у супротности са овим законом, примењиваће се мере заштите на раду (правила), садржана у следећим прописима:

~~1) Општи правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду („Службени лист ФНРЈ”, бр. 16/47, 18/47 и 36/50), осим чл. 26. - 32, чл. 50. - 75, чл. 78. - 86, чл. 88. - 99, чл. 104. - 151. и чл. 184. - 186;~~

2) Правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду у кудељарама („Службени лист ФНРЈ”, број 56/47);

~~3) Правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду у графичким предузећима („Службени лист ФНРЈ”, број 56/47);~~

4) Правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду у каменоломима и цигланама, као и код вађења глине, песка и шљунка („Службени лист ФНРЈ”, број 69/48), осим чл. 58. - 61;

5) Правилник о техничким и здравствено - техничким заштитним мерама на радовима при хемијско-технолошким процесима („Службени лист ФНРЈ”, број 55/50) - Прилог број 9;

6) Правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при ронилачким радовима („Службени лист ФНРЈ”, број 36/58);

7) Правилник о хигијенско-техничким заштитним мерама при лучко-транспортном раду („Службени лист ФНРЈ”, број 14/64);

8) Правилник о заштити на раду при термичком обрађивању легура лаких метала у купатилима са нитратним солима („Службени лист СФРЈ”, број 48/65);

9) Правилник о заштити на раду при одржавању моторних возила и превозу моторним возилима („Службени лист СФРЈ”, број 55/65);

~~10) Упутство о начину вршења надзора над придржавањем прописа о заштити на раду у органима унутрашњих послова и установама органа унутрашњих послова („Службени лист СФРЈ”, број 55/65);~~

11) Правилник о заштити на раду при утовару терета у теретна моторна возила и истовару терета из таквих возила („Службени лист СФРЈ”, број 17/66);

12) Упутство о начину вршења надзора над придржавањем прописа о заштити на раду у предузећима која производе за одређене војне потребе („Службени лист СФРЈ”, број 23/66);

13) Правилник о заштити на раду и о техничким мерама за развијаче ацетилена и ацетиленске станице („Службени лист СФРЈ”, бр. 6/67, 29/67, 27/69, 52/90 и 6/92);

~~14) Правилник о техничким нормативима при руковању експлозивним средствима и минирању у рударству („Службени лист СФРЈ”, бр. 26/88 и 63/88);~~

15) Наредба о забрани употребе моторних бензина за одмашћивање, прање или чишћење металних делова предмета од другог материјала („Службени лист СФРЈ”, број 23/67);

16) Правилник о заштити на раду у пољопривреди („Службени лист СФРЈ”, број 34/68);

17) Правилник о обезбеђивању смештаја и исхране радника, односно њиховог превоза од места становања до места рада и натраг („Службени лист СФРЈ”, број 41/68);

18) Правилник о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми („Службени лист СФРЈ”, број 35/69);

19) Правилник о заштити на раду при изради експлозива и барута и манипулисању експлозивима и барутима („Службени лист СФРЈ”, број 55/69);

20) Правилник о посебним мерама и нормативима заштите на раду при преради и обради коже, крзна и отпадака коже („Службени лист СФРЈ”, број 47/70);

21) Правилник о опреми и поступку за пружање прве помоћи и организовању службе спасавања у случају незгоде на раду („Службени лист СФРЈ”, број 21/71);

22) Правилник о мерама и нормативима заштите на раду на оруђима за рад („Службени лист СФРЈ”, број 18/91);

23) Правилник о мерама и нормативима заштите на раду од буке у радним просторијама („Службени лист СФРЈ”, број 21/92).

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа -
Влада

Обрађивач – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду

Draft Law on Amendments and Supplements of the Law on Health and Safety at Work

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Предлог закона је усклађен са Споразумом о стабилизацији и придруживању, Поглавље V ОПШТЕ ОДРЕДБЕ, Наслов VI Усклађивање прописа, примена права и правила конкуренције и Наслов VIII Политике сарадње.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду делимично је усклађен са чланом 79. (Услови рада, једнаке могућности) и 101. (Сарадња у области социјалне политике) Споразума, с обзиром да се доноси ради побољшања степена заштите безбедности и здравља запослених, чиме је у великој мери постигнута усаглашеност са наведеним одредбама Споразума.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

Усклађивање законодавства ће се вршити у року предвиђеном у члану 72. Споразума.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

Делимична испуњеност.

Предлог закона делимично је усклађен са Споразумом о стабилизацији и придруживању.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

Процес заокруживања законодавног оквира је у току. Директиве ЕУ које су проистекле из Директиве Савета 89/391/ЕЕЗ од 12. јуна 1989. године, а које су транспоноване подзаконским прописима у домаће законодавство, примењиваће се постепено из разлога што мере утврђене овим прописима представљају обавезе за послодавца, а посебно за мала и средња предузећа за које је потребно обезбедити додатна финансијска средства. Како је Закон о безбедности и здрављу на раду кровни Закон којим се утврђују обавезе послодавца, у овој фази придруживања у области безбедности и здравља на

раду се предлажу измене и допуне Закона, а у наредном четворогодишњем периоду донеће се нов закон којим ће бити обухваћена примена свих појединачних Директива.

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Овај пропис предвиђен је у Националном програму за усвајање правних тековина Европске уније у делу 3.19.2. Безбедност и здравље на раду, Средњорочни приоритети (2014-2018.) и Прилогу А – план усклађивања законодавства Републике Србије са правним тековинама Европске уније, 3. СПОСОБНОСТ ПРЕУЗИМАЊА ОБАВЕЗА ИЗ ЧЛАНСТВА У ЕУ, 3.19. СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА И ЗАПОШЉАВАЊЕ, 3.19.2. Безбедност и здравље на раду, под редним бројем 120, рок за утврђивање од стране Владе је децембар 2014. године.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Уговор о функционисању ЕУ, Наслов X Социјална политика, чл. 151. и 153., Повеља ЕУ о основним правима, Поглавље IV Солидарност, члан 31. Поштени и праведни услови рада.

Предлог закона је делимично усклађен – пропис је у складу с одредбама примарних извора права ЕУ у делу који се односи на систем безбедности и здравља на раду, али није усклађен са свим начелима, већ само с појединим, најважнијим начелима која из тих одредаба произлазе.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

31989L0391	Директива Савета 89/391/ЕЕЗ од 12. јуна 1989. године о увођењу мера за подстицање побољшања у домену безбедности и заштите здравља радника на радном месту Council Directive 89/391/EEC of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work (OJ L 183, 29.6.1989, p. 1)	Делимично усклађен
------------	---	--------------------

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

Делимична усклађеност произлази и из чињенице да одређена питања још увек нису у целости решена другим системским законима који регулишу рад, радне односе, здравствену заштиту, здравствено осигурање, образовање те потпуна усклађеност зависи од усклађености и других закона са оквирном директивом.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Према Националном програму за усвајање правних тековина ЕУ 2014-2018 - Преглед приоритета за 2018. годину у погледу усклађивања законодавства планирано је доношење новог Закона о безбедности и здрављу на раду, којим ће се извршити даље усклађивање са Директивом Савета 89/391/ЕЕЗ од 12. јуна 1989. о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља радника на раду.

У периоду 2015-2018. године, планира се даље усклађивање прописа у области безбедности и здравља на раду са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Претходно наведена директива је преведена на српски језик.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Предлог закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду је преведен на енглески језик.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

О предлогу овог закона су консултовани експерти Европске комисије и њихове сугестије и коментари су у складу са договором и тренутним могућностима Републике Србије уграђени у финалну верзију овог закона.

1. Назив прописа Европске уније: Директива Савета 89/391/ЕЕЗ од 12. јуна 1989 о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља радника на раду (Службени лист Л 183, 29/06/1989, страна 0001-0008) Council Directive 89/391/EEC of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work (OJ L 183, 29.6.1989, p.1)				2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 31989L0391		
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа: Влада Обрађивач - Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања				4. Датум израде табеле: 06.07.2015.		
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду Draft Law on amending Low on Safety and Health at Work				6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2012-551		
7. Усклађеност одредаба прописа са одредбама прописа ЕУ:						
а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност (Потпуно усклађено –ПУ, делимично усклађено –ДУ, неусклађено –НУ, непреносиво–НП)	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
1.1	1. The object of this Directive is to introduce measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work.	1.1	Овим законом уређује се спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној околини, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом.	Потпуно усклађено		

1.2	2. To that end it contains general principles concerning the prevention of occupational risks, the protection of safety and health, the elimination of risk and accident factors, the informing, consultation, balanced participation in accordance with national laws and/ or practices and training of workers and their representatives, as well as general guidelines for the implementation of the said principles.			Неусклађено	Образложење оцене: Законом није пренета ова одредба Директиве. Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
1.3	3. This Directive shall be without prejudice to existing or future national and Community provisions which are more favourable to protection of the safety and health of workers at work			Непреносиво	Односи се на области примене Директиве 89/391/ЕЕЗ	
2.1	1. This Directive shall apply to all sectors of activity, both public and private (industrial, agricultural, commercial, administrative, service, educational, cultural, leisure, etc.).	2.1	Права, обавезе и одговорности послодаваца и запослених, надлежности и мере чијом се применом, односно спровођењем осигурава безбедност и здравље на раду остварују се у складу са овим законом и прописима донетим на основу закона, осим ако посебним законом није другачије одређено.	Потпуно усклађено		
2.2	2. This Directive shall not be applicable where characteristics peculiar to certain specific public service activities, such as the armed forces or the police, or to certain specific activities in the civil protection services inevitably conflict with it. In that event, the safety and health of workers must be ensured as far as possible in the light of the objectives of this Directive.	2.2	ОВАЈ ЗАКОН СЕ НЕ ПРИМЕЊУЈЕ ПРИ ОБАВЉАЊУ СПЕЦИФИЧНЕ ВОЈНЕ СЛУЖБЕ У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ И ОБАВЉАЊУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ИЗ ДЕЛОКРУГА НАДЛЕЖНОГ ДРЖАВНОГ ОРГАНА, У КОЈИМА СУ ПИТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ ПРИ ОБАВЉАЊУ ТЕ СЛУЖБЕ И ТИХ ПОСЛОВА УРЕЂЕНА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ТОГ ЗАКОНА.	Потпуно усклађено		

3.a	<p>For the purposes of this Directive, the following terms shall have the following meanings:</p> <p>(a) worker: any person employed by an employer, including trainees and apprentices but excluding domestic servants;</p>	<p>4.1</p> <p>4.1.1</p>	<p>Поједини изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:</p> <p>1) Запослени јесте домаће или страног физичко лице које је у радном односу код послодавца, као и лице које по било ком основу обавља рад или се оспособљава за рад код послодавца, осим лица које је у радном односу код послодавца ради обављања послова кућног помоћног особља;</p>	Потпуно усклађено		
3.b	<p>(b) employer: any natural or legal person who has an employment relationship with the worker and has responsibility for the undertaking and/ or establishment;</p>	<p>4.1.2</p> <p>4.1.2.1</p> <p>4.1.2.2</p>	<p>2) Послодавац јесте домаће или страног правно лице, односно физичко лице које запошљава, односно радно ангажује једно или више лица:</p> <p>(1) КАО ПОСЛОДАВАЦ У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА СМАТРА СЕ И ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ ПО БИЛО КОМ ПРАВНОМ ОСНОВУ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ПОСАО ЗАПОСЛЕНОМ, ИЗУЗИМАЈУЋИ ЛИЦЕ, КОЈЕ ПОСАО ОБЕЗБЕЂУЈЕ У ДОМАЋИНСТВУ И НОСИОЦА ПОРОДИЧНОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА, КОЈИ ОБАВЉАЈУ ПОСАО СА ЧЛАНОВИМА ПОРОДИЧНОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ДОМАЋИНСТВА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О ПОЉОПРИВРЕДИ,</p> <p>(2) КАО ПОСЛОДАВАЦ СМАТРА СЕ И ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ СА ЧЛАНОВИМА СВОГ ПОРОДИЧНОГ ДОМАЋИНСТВА ОБАВЉА ПРИВРЕДНУ ИЛИ ДРУГУ ДЕЛАТНОСТ;</p>	Потпуно усклађено		

3.c	(c) workers' representative with specific responsibility for the safety and health of workers: any person elected, chosen or designated in accordance with national laws and/ or practices to represent workers where problems arise relating to the safety and health protection of workers at work;	4.1.3	3) Представник запослених јесте лице изабрано да представља запослене у области безбедности и здравља на раду код послодавца;	Потпуно усклађено		
3.d	(d) prevention: all the steps or measures taken or planned at all stages of work in the undertaking to prevent or reduce occupational risks.	4.1.5 4.1.23	5) Превентивне мере јесу све мере које се предузимају или чије се предузимање планира на свим нивоима рада код послодавца, ради спречавања повређивања или оштећења здравља запослених; 23) ПРЕВЕНЦИЈА ЈЕСТЕ ПРОЦЕС ОБЕЗБЕЂИВАЊА МЕРА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ КОД ПОСЛОДАВЦА У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ИЛИ СМАЊЕЊА РИЗИКА НА РАДУ.	Потпуно усклађено		
4.1	1. Member States shall take the necessary steps to ensure that employers, workers and workers' representatives are subject to the legal provisions necessary for the implementation of this Directive.	69.-75.	КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ	Потпуно усклађено		
4.2	2. In particular, Member States shall ensure adequate controls and supervision.	61.	Инспекцијски надзор над применом овог закона, прописа донетих на основу овог закона, техничких и других мера које се односе на безбедност и здравље на раду, као и над применом мера о безбедности и здравља на раду прописаним УТВРЂЕНИМ АКТОМ О ПРОЦЕНИ РИЗИКА, општим актом послодавца, колективним уговором или уговором о раду, врши министарство надлежно за рад преко инспектора рада.	Потпуно усклађено		
5.1	1. The employer shall have a duty to ensure the safety and health of workers in every aspect related to the work.	9.1	Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.	Потпуно усклађено		

5.2	2. Where, pursuant to Article 7 (3), an employer enlists competent external services or persons, this shall not discharge him from his responsibilities in this area.	9.2	Послодавац се не ослобађа обавеза и одговорности у вези са применом мера безбедности и здравља на раду одређивањем другог лица или преношењем својих обавеза и одговорности на друго лице.	Потпуно усклађено		
5.3	3. The workers' obligations in the field of safety and health at work shall not affect the principle of the responsibility of the employer	8.	Обавезе послодавца, у смислу овог закона и прописа донетих на основу овог закона, истовремено представљају права запослених у вези са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.	Потпуно усклађено		
5.4	4. This Directive shall not restrict the option of Member States to provide for the exclusion or the limitation of employers' responsibility where occurrences are due to unusual and unforeseeable circumstances, beyond the employers' control, or to exceptional events, the consequences of which could not have been avoided despite the exercise of all due care. Member States need not exercise the option referred to in the first subparagraph.	9.3	У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле послодавца или због изузетних догађаја чије се последице упркос свим настојањима нису могле избећи, послодавац није одговоран у смислу овог закона.	Потпуно усклађено		
6.1.	1. Within the context of his responsibilities, the employer shall take the measures necessary for the safety and health protection of workers, including prevention of occupational risks and provision of information and training, as well as provision of the necessary organization and means. The employer shall be alert to the need to adjust these measures to take account of changing circumstances and aim to improve existing situations.	11.1 11.2	Послодавац је дужан да, приликом организовања рада и радног процеса, обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства. Послодавац је дужан да обезбеди превентивне мере пре почетка рада запосленог, у току рада, као и код сваке измене технолошког поступка, избором радних и производних метода којима се обезбеђује највећа могућа безбедност и заштита здравља на раду, заснована на примени прописа у области безбедности и здравља на раду, радног права, техничких прописа и стандарда, прописа у области здравствене заштите, хигијене рада, здравственог и пензијског и инвалидског осигурања, и др.	Потпуно усклађено		

6.2.a	2. The employer shall implement the measures referred to in the first subparagraph of paragraph 1 on the basis of the following general principles of prevention: (a) avoiding risks;	12.1 12.1.1	Превентивне мере обезбеђује послодавац полазећи од следећих начела: 1) избегавање ризика;	Потпуно усклађено		
6.2.b	(b) evaluating the risks which cannot be avoided:	12.1.2	2) процена ризика који се не могу избећи на радном месту;	Потпуно усклађено		
6.2.c	(c) combating the risks at source;	12.1.3	3) отклањање ризика на њиховом извору применом савремених техничких решења;	Потпуно усклађено		
6.2.d	(d) adapting the work to the individual, especially as regards the design of work places, the choice of work equipment and the choice of working and production methods, with a view, in particular, to alleviating monotonous work and work at a predetermined workrate and to reducing their effect on health.	12.1.4	4) прилагођавање рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и избора технолошког поступка да би се избегла монотонија у раду, у циљу смањења њиховог утицаја на здравље запосленог;	Потпуно усклађено		
6.2.e	(e) adapting to technical progress;	12.1.8	8) ПРИЛАГОЂАВАЊА ТЕХНИЧКОМ НАПРЕТКУ;	Потпуно усклађено		
6.2.f	(f) replacing the dangerous by the non-dangerous or the less dangerous;	12.1.5	5) замена опасних технолошких процеса или метода рада безопасним или мање опасним; ЗАМЕНА ОПАСНОГ БЕЗОПАСНИМ ИЛИ МАЊЕ ОПАСНИМ;	Потпуно усклађено		
6.2.g	(g) developing a coherent overall prevention policy which covers technology, organization of work, working conditions, social relationships and the influence of factors related to the working environment;	12.1.9	9) РАЗВИЈАЊА КОХЕРЕНТНЕ ЦЕЛОКУПНЕ ПОЛИТИКЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ.	Потпуно усклађено		

6.2.h	(h) giving collective protective measures priority over individual protective measures;	12.1.6	6) давање предности колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду;	Потпуно усклађено		
6.2.i	(i) giving appropriate instructions to the workers.	12.1.7	7) одговарајуће оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутстава за рад на сигуран начин.	Потпуно усклађено		
6.3.a	3. Without prejudice to the other provisions of this Directive, the employer shall, taking into account the nature of the activities of the enterprise and/ or establishment: (a) evaluate the risks to the safety and health of workers, <i>inter alia</i> in the choice of work equipment, the chemical substances or preparations used, and the fitting-out of work places. Subsequent to this evaluation and as necessary, the preventive measures and the working and production methods implemented by the employer must: — assure an improvement in the level of protection afforded to workers with regard to safety and health, — be integrated into all the activities of the undertaking and/ or establishment and at all hierarchical levels;	13.	Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за њихово отклањање. Послодавац је дужан да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада. Акт о процени ризика заснива се на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном месту у радној околини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог.	Потпуно усклађено		
6.3.b	(b) where he entrusts tasks to a worker, take into consideration the worker's capabilities as regards health and safety;	9.4	Послодавац је дужан да обезбеди да радни процес буде прилагођен телесним и психичким могућностима запосленог, а радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду буду уређени, односно произведени и обезбеђени, да не угрожавају безбедност и здравље запосленог.	Делинично усклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
6.3.c	(c) ensure that the planning and introduction of new technologies are the subject of consultation with the workers and/ or their representatives, as regards the consequences of the choice of equipment, the working conditions and the working environment for the safety and health of workers;			Неусклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	

6.3.d	(d) take appropriate steps to ensure that only workers who have received adequate instructions may have access to areas where there is serious and specific danger.	31.3	Послодавац је дужан да обезбеди да приступ радном месту у радној околини, на коме прети непосредна опасност од повређивања или здравствених оштећења (тровања, гушења, и сл.), имају само лица која су оспособљена за безбедан и здрав рад, која су добила УПУТСТВА ДА ПРЕСТАНУ ДА РАДЕ И/ИЛИ ОДМАХ НАПУСТЕ РАДНО МЕСТО И ОДУ НА БЕЗБЕДНО МЕСТО, посебна упутства за рад на таквом месту и која су снабдевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту на раду.	Потпуно усклађено		
6.4	4. Without prejudice to the other provisions of this Directive, where several undertakings share a work place, the employers shall cooperate in implementing the safety, health and occupational hygiene provisions and, taking into account the nature of the activities, shall coordinate their actions in matters of the protection and prevention of occupational risks, and shall inform one another and their respective workers and/ or workers' representatives of these risks.	19.	Кад два или више послодаваца у обављању послова деле радни простор, дужни су да сарађују у примени прописаних мера за безбедност и здравље запослених. Послодавци из става 1. овог члана дужни су да, узимајући у обзир природу послова које обављају, координирају активности у вези са применом мера за отклањање ризика од повређивања, односно оштећења здравља запослених, као и да обавештавају један другог и своје запослене и/или представнике запослених о тим ризицима и мерама за њихово отклањање. Начин остваривања сарадње из ст. 1. и 2. овог члана послодавци утврђују писменим споразумом. Споразумом из става 3. овог члана одређује се лице за координацију спровођења заједничких мера којима се обезбеђује безбедност и здравље свих запослених.	Потпуно усклађено		
6.5	5. Measures related to safety, hygiene and health at work may in no circumstances involve the workers in financial cost.	10.	Послодавац је дужан да обезбеди да спровођење мера безбедности и здравља на раду не проузрокује финансијске обавезе за запосленог и представника запослених и не утиче на њихов материјални и социјални положај стечен на раду и у вези са радом.	Потпуно усклађено		

7.1	1. Without prejudice to the obligations referred to in Articles 5 and 6, the employer shall designate one or more workers to carry out activities related to the protection and prevention of occupational risks for the undertaking and/ or establishment.	37.4	За обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац може да одреди једног или више од својих запослених или да ангажује правно лице, односно предузетника који имају лиценцу (у даљем тексту: лице за безбедност и здравље на раду).	Делимично усклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
7.2.	2. Designated workers may not be placed at any disadvantage because of their activities related to the protection and prevention of occupational risks. Designated workers shall be allowed adequate time to enable them to fulfil their obligations arising from this Directive	38.2 38.1	Лице за безбедност и здравље на раду непосредно је одговорно послодавцу код кога обавља те послове и не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са овим законом. Послодавац је дужан да омогући лицу за безбедност и здравље на раду независно и самостално обављање послова у складу са овим законом и приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду.	Потпуно усклађено		
7.3	3. If such protective and preventive measures cannot be organized for lack of competent personnel in the undertaking and/ or establishment, the employer shall enlist competent external services or persons.	37.4	За обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац може да одреди једног или више од својих запослених или да ангажује правно лице, односно предузетника који имају лиценцу (у даљем тексту: лице за безбедност и здравље на раду).	Потпуно усклађено		
7.4	4. Where the employer enlists such or persons, he shall inform them of the factors known to affect, or suspected of affecting, the safety and health of the workers and they must have access to the information referred to in Article 10 (2).	39.	Послодавац који за обављање послова безбедности и здравља на раду ангажује правно лице или предузетника дужан је да их претходно упозна са технолошким процесом, ризицима у процесу рада и мерама за отклањање ризика.	Потпуно усклађено		

<p>7.5</p>	<p>5. In all cases: — the workers designated must have the necessary capabilities and the necessary means, — the external services or persons consulted must have the necessary aptitudes and the necessary personal and professional means, and — the workers designated and the external services or persons consulted must be sufficient in number to deal with the organization of protective and preventive measures, taking into account the size of the undertaking and/ or establishment and/ or the hazards to which the workers are exposed and their distribution throughout the entire undertaking and/ or establishment.</p>	<p>37.2. 56.1</p>	<p>Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са овим законом.</p> <p>Лиценцу за обављање послова у области безбедности и здравља на раду, из члана 40. овог закона, може да добије правно лице, односно предузетник који има запосленог са високом школском спремом одговарајуће струке, У РАДНОМ ОДНОСУ НАЈМАЊЕ ДВА ЗАПОСЛЕНА КОЈИ ИМАЈУ СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ ИЗ НАУЧНЕ, ОДНОСНО СТРУЧНЕ ОБЛАСТИ У ОКВИРУ ОБРАЗОВНО – НАУЧНОГ ПОЉА ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИХ НАУКА ИЛИ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА, положеним стручним испитом из члана 54. овог закона и најмање три године радног искуства на тим пословима. И АКО ОСНИВАЧУ ИЛИ СА ЊИМ ПОВЕЗАНОМ ЛИЦУ, ОДНОСНО ПРЕДУЗЕТНИКУ ИЛИ СА ЊИМ ПОВЕЗАНОМ ЛИЦУ У СМИСЛУ ПРОПИСА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА ЛИЦЕНЦА ИЗДАТА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ОДУЗЕТА У ПРЕТХОДНЕ ТРИ ГОДИНЕ.</p>	<p>Делимично усклађено</p>	<p>Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.</p>	
------------	--	----------------------------	--	----------------------------	---	--

		37.5 37.5.1 37.5.2 37.5.3 37.5.4 37.5.5 37.5.6 37.5.7	<p>Послодавац одлучује о начину организовања послова за безбедност и здравље на раду у зависности од:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) технолошког процеса, 2) организације, природе и обима процеса рада, 3) броја запослених који учествују у процесу рада, 4) броја радних смена, 5) процењених ризика, 6) броја локацијски одвојених јединица, 7) врсте делатности. 			
7.6.	<p>6. The protection from, and prevention of, the health and safety risks which form the subject of this Article shall be the responsibility of one or more workers, of one service or of separate services whether from inside or outside the undertaking and/ or establishment. The worker(s) and/ or agency(ies) must work together whenever necessary.</p>	40.1.7. 74.	<p>Лице за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са овим законом, а нарочито:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7) свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду; <p>Новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај лице за безбедност и здравље на раду ако не обавља послове одређене овим законом (члан 40).</p>	Потпуно усклађено		

7.7	7. Member States may define, in the light of the nature of the activities and size of the undertakings, the categories of undertakings in which the employer, provided he is competent, may himself take responsibility for the measures referred to in paragraph 1.	37.3	Послове безбедности и здравља на раду послодавац може да обавља сам у делатностима трговине, угоститељства и туризма, занатских и личних услуга, финансијско-техничких и пословних услуга, образовања, науке и информација, здравствене и социјалне заштите и у стамбено-комуналним делатностима, ако има до десет запослених и није дужан да има положен стручни испит из става 2. овог члана. ПОСЛОВЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ ПОСЛОДАВАЦ МОЖЕ ДА ОБАВЉА САМ У ДЕЛАТНОСТИМА ТРГОВИНЕ НА МАЛО, УСЛУГА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ, ИНФОРМИСАЊА И КОМУНИКАЦИЈА, ФИНАНСИЈСКИМ И ОСИГУРАЊА, ПОСЛОВАЊА НЕКРЕТНИНАМА, СТРУЧНИМ, НАУЧНИМ, ИНОВАЦИОНИМ, АДМИНИСТРАТИВНИМ И ПОМОЋНИМ УСЛУЖНИМ ДЕЛАТНОСТИМА, ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА, ОБРАЗОВАЊА, УМЕТНОСТИ, ЗАБАВЕ И РЕКРЕАЦИЈЕ, КАО И ОСТАЛИМ УСЛУЖНИМ ДЕЛАТНОСТИМА, АКО ИМА ДО 20 ЗАПОСЛЕНИХ И НИЈЕ ДУЖАН ДА ИМА ПОЛОЖЕН СТРУЧНИ ИСПИТ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.	Делимично усклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
-----	--	------	--	---------------------	--	--

<p>7.8</p>	<p>8. Member States shall define the necessary capabilities and aptitudes referred to in paragraph 5. They may determine the sufficient number referred to in paragraph 5.</p>	<p>37.2 56.1</p>	<p>Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са овим законом.</p> <p>Лиценцу за обављање послова у области безбедности и здравља на раду, из члана 40. овог закона, може да добије правно лице, односно предузетник који има запосленог са високом школском спремом одговарајуће струке, У РАДНОМ ОДНОСУ НАЈМАЊЕ ДВА ЗАПОСЛЕНА КОЈИ ИМАЈУ СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ ИЗ НАУЧНЕ, ОДНОСНО СТРУЧНЕ ОБЛАСТИ У ОКВИРУ ОБРАЗОВНО – НАУЧНОГ ПОЉА ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИХ НАУКА ИЛИ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА, положеним стручним испитом из члана 54. овог закона и најмање три године радног искуства на тим пословима И АКО ОСНИВАЧУ ИЛИ СА ЊИМ ПОВЕЗАНОМ ЛИЦУ, ОДНОСНО ПРЕДУЗЕТНИКУ ИЛИ СА ЊИМ ПОВЕЗАНОМ ЛИЦУ У СМИСЛУ ПРОПИСА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА ЛИЦЕНЦА ИЗДАТА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ОДУЗЕТА У ПРЕТХОДНЕ ТРИ ГОДИНЕ.</p>	<p>Делимично усклађено</p>	<p>Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.</p>	
------------	--	---------------------------	---	----------------------------	---	--

8.1	1. The employer shall: — take the necessary measures for first aid, fire-fighting and evacuation of workers, adapted to the nature of the activities and the size of the undertaking and/ or establishment and taking into account other persons present, — arrange any necessary contacts with external services, particularly as regards first aid, emergency medical care, rescue work and firefighting.	15.1 15.1.9 15.1.11	Послодавац је дужан да: 9) обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности; 11) ОБЕЗБЕДИ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА, СПАСАВАЊЕ И ЕВАКУАЦИЈУ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.	Потпуно усклађено		
8.2	2. Pursuant to paragraph 1, the employer shall, <i>inter alia</i> , for first aid, fire-fighting and the evacuation of workers, designate the workers required to implement such measures. The number of such workers, their training and the equipment available to them shall be adequate, taking account of the size and/ or specific hazards of the undertaking and/ or establishment.	15.4	НАЧИН ПРУЖАЊА ПРВЕ ПОМОЋИ, ВРСТЕ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ КОЈИ МОРАЈУ БИТИ ОБЕЗБЕЂЕНИ НА РАДНОМ МЕСТУ, НАЧИН И РОКОВЕ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ СПОРАЗУМНО ПРОПИСУЈУ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА РАД И МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ЗДРАВЉЕ.	Потпуно усклађено		
8.3.a	3. The employer shall: (a) as soon as possible, inform all workers who are, or may be, exposed to serious and imminent danger of the risk involved and of the steps taken or to be taken as regards protection;	31.1.	Послодавац је дужан ШТО ЈЕ МОГУЋЕ ПРЕ да свако лице, које се по било ком основу налази у радној околини, упозори на опасна места или на штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, односно на мере безбедности које мора да примени, и да га усмери на безбедне зоне за кретање.	Делимично усклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
8.3.b	(b) take action and give instructions to enable workers in the event of serious, imminent and unavoidable danger to stop work and/ or immediately to leave the work place and proceed to a place of safety;	31.3	Послодавац је дужан да обезбеди да приступ радном месту у радној околини, на коме прети непосредна опасност од повређивања или здравствених оштећења (тровања, гушења, и сл.), имају само лица која су оспособљена за безбедан и здрав рад, која су добила УПУТСТВА ДА ПРЕСТАНУ ДА РАДЕ И/ИЛИ ОДМАХ НАПУСТЕ РАДНО МЕСТО И ОДУ НА БЕЗБЕДНО МЕСТО, посебна упутства за рад на таквом месту и која су снабдевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту на раду.	Делимично усклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	

8.3.c	(c) save in exceptional cases for reasons duly substantiated, refrain from asking workers to resume work in a working situation where there is still a serious and imminent danger.			Неусклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
8.4	4. Workers who, in the event of serious, imminent and unavoidable danger, leave their workstation and/ or a dangerous area may not be placed at any disadvantage because of their action and must be protected against any harmful and unjustified consequences, in accordance with national laws and/ or practices.	34.2	У случају из става 1. овог члана запослени КОЈИ ПРЕСТАНЕ ДА РАДИ, НАПУСТИ РАДНО МЕСТО, РАДНИ ПРОЦЕС, ОДНОСНО РАДНУ ОКОЛИНУ није одговоран за штету коју проузрокује послодавцу.	Потпуно усклађено		
8.5	5. The employer shall ensure that all workers are able, in the event of serious and imminent danger to their own safety and/ or that of other persons, and where the immediate superior responsible cannot be contacted, to take the appropriate steps in the light of their knowledge and the technical means at their disposal, to avoid the consequences of such danger. Their actions shall not place them at any disadvantage, unless they acted carelessly or there was negligence on their part.	34.1	Када му прети непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да ПРЕСТАНЕ ДА РАДИ, напусти радно место, радни процес, односно радну околину.	Потпуно усклађено		

9.1.a	1. The employer shall: (a) be in possession of an assessment of the risks to safety and health at work, including those facing groups of workers exposed to particular risks;	13.1 30.3	<p>Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за њихово отклањање.</p> <p>Послодавац је дужан да обезбеди да запослена жена за време трудноће И ЗАПОСЛЕНА КОЈА ДОЈИ ДЕТЕ, запослени млађи од 18 година живота, и запослени са смањеном радном способношћу ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ПРОФЕСИОНАЛНО БОЛЕЛИ, и поред оспособљавања за безбедан и здрав рад, буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.</p>	Потпуно усклађено		
9.1.b	(b) decide on the protective measures to be taken and, if necessary, the protective equipment to be used;	15.1 15.1.2 15.1.5	<p>Послодавац је дужан да:</p> <p>2) запосленом одреди обављање послова НА РАДНОМ МЕСТУ на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;</p> <p>5) обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду;</p>	Потпуно усклађено		
9.1.c	(c) keep a list of occupational accidents resulting in a worker being unfit for work for more than three working days;	49.1 49.1.8	<p>Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:</p> <p>8) пријавама из члана 50. овог закона.</p>	Потпуно усклађено		

9.1.d	(d) draw up, for the responsible authorities and in accordance with national laws and/ or practices, reports on occupational accidents suffered by his workers.	51.1	<p>Извештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоде на радном месту, послодавац доставља запосленом који је претрпео повреду, односно обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.</p> <p>ИЗВЕШТАЈ О ПОВРЕДИ НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНОМ ОБОЉЕЊУ КОЈИ СЕ ДОГОДЕ НА РАДНОМ МЕСТУ, ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ДОСТАВИ ЗАПОСЛЕНОМ КОЈИ ЈЕ ПРЕТРПЕО ПОВРЕДУ, ОДНОСНО КОД КОГА ЈЕ УТВРЂЕНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБОЉЕЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА НАДЛЕЖНИМ ЗА ЗДРАВСТВЕНО И ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ.</p>	Потпуно усклађено		
9.2	2. Member States shall define, in the light of the nature of the activities and size of the undertakings, the obligations to be met by the different categories of undertakings in respect of the drawing-up of the documents provided for in paragraph 1 (a) and (b) and when preparing the documents provided for in paragraph 1 (c) and (d).		<p>Правилник о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини („Службени гласник РС”, бр. 72/06 и 84/06-исправка, 30/10),</p> <p>Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду („Службени гласник РС”, број 92/08),</p> <p>Правилник о евиденцијама у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, број 62/07),</p> <p>Правилник о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом („Службени гласник РС”, бр. 72/06 и 84/06-исправка)</p>	Потпуно усклађено		

10.1.a	1. The employer shall take appropriate measures so that workers and/ or their representatives in the undertaking and/ or establishment receive, in accordance with national laws and/ or practices which may take account, <i>inter alia</i> , of the size of the undertaking and/ or establishment, all the necessary information concerning: (a) the safety and health risks and protective and preventive measures and activities in respect of both the undertaking and/ or establishment in general and each type of workstation and/ or job;	45.1 45.1.1 45.2	Послодавац је дужан да представнику запослених, односно Одбору омогући: 1) увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду; Послодавац је дужан да представника запослених, односно Одбор информише о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду.	Потпуно усклађено		
10.1.b	(b) the measures taken pursuant to Article 8 (2).		Правилник о опреми и поступку за пружање прве помоћи и организовању службе спасавања у случају незгоде на раду („Службени лист СФРЈ”, број 21/71)	Потпуно усклађено		
10.2	2. The employer shall take appropriate measures so that employers of workers from any outside undertakings and/ or establishments engaged in work in his undertaking and/ or establishment receive, in accordance with national laws and/ or practices, adequate information concerning the points referred to in paragraph 1 (a) and (b) which is to be provided to the workers in question.	21.	Послодавац који за обављање својих послова ангажује запослене код другог послодавца дужан је да за те запослене обезбеди прописане мере за безбедност и здравље на раду у складу са овим законом.	Потпуно усклађено		
10.3.a	3. The employer shall take appropriate measures so that workers with specific functions in protecting the safety and health of workers, or workers' representatives with specific responsibility for the safety and health of workers shall have access, to carry out their functions and in accordance with national laws and/ or practices, to: (a) the risk assessment and protective measures referred to in Article 9 (1) (a) and (b);	45.1 45.1.1	Послодавац је дужан да представнику запослених, односно Одбору омогући: 1) увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду;	Потпуно усклађено		

10.3.b	(b) the list and reports referred to in Article 9 (1) (c) and (d);	47.1 47.1.2	Послодавац је дужан да представника запослених, односно Одбор упозна: 2) са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду;	Потпуно усклађено		
10.3.c	(c) the information yielded by protective and preventive measures, inspection agencies and bodies responsible for safety and health.	47.1 47.1.1	Послодавац је дужан да представника запослених, односно Одбор упозна: 1) са налазима и предлозима МЕРА ЗАШТИТЕ И ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА или предузетим мерама инспекције рада;	Потпуно усклађено		
11.1	1. Employers shall consult workers and/ or their representatives and allow them to take part in discussions on all questions relating to safety and health at work. This presupposes: — the consultation of workers, — the right of workers and/ or their representatives to make proposals, — balanced participation in accordance with national laws and/ or practices.	45.1 45.1.2 46.1 46.1.1 46.1.2 46.1.3	Послодавац је дужан да представнику запослених, односно Одбору омогући: 2) да учествују у разматрању свих питања која се односе на спровођење безбедности и здравља на раду БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ, ДА ПРЕДЛАЖУ И БУДУ КОНСУЛТОВАНИ. Представник запослених, односно Одбор имају право: 1) да послодавцу дају предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду; 2) да захтевају од послодавца да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених; 3) да захтевају вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматрају да послодавац није спровео одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду.	Потпуно усклађено		
11.2.a	2. Workers or workers' representatives with specific responsibility for the safety and health of workers shall take part in a balanced way, in accordance with national laws and/ or practices, or shall be consulted in advance and in good time by the employer with regard to: (a) any measure which may substantially affect safety and health;	15.1 15.1.3	Послодавац је дужан да: 3) обавештава запослене и њиховог представника о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан рад;	Делимично усклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
11.2.b	(b) the designation of workers referred to in Articles 7 (1) and 8 (2) and the activities referred to in Article 7 (1);		Правилник о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини („Службени гласник РС”, бр. 72/06, 84/06-исправка и 30/10)	Потпуно усклађено		

11.2.c	(c) the information referred to in Articles 9 (1) and 10;		Правилник о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини („Службени гласник РС”, бр. 72/06, 84/06-исправка и 30/10)	Потпуно усклађено		
11.2.d	(d) the enlistment, where appropriate, of the competent services or persons outside the undertaking and/ or establishment, as referred to in Article 7 (3);		Правилник о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини („Службени гласник РС”, бр. 72/06, 84/06-исправка и 30/10)	Потпуно усклађено		
11.2.e	(e) the planning and organization of the training referred to in Article 12.	48.	Послодавац и представник запослених, односно Одбор и синдикат, дужни су да међусобно сарађују о питањима безбедности и здравља на раду, у складу са овим законом и другим прописима.	Неусклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
11.3	3. Workers' representatives with specific responsibility for the safety and health of workers shall have the right to ask the employer to take appropriate measures and to submit proposals to him to that end to mitigate hazards for workers and/ or to remove sources of danger.	46.1 46.1.2	Представник запослених, односно Одбор имају право: 2) да захтевају од послодавца да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених;	Потпуно усклађено		
11.4	4. The workers referred to in paragraph 2 and the workers' representatives referred to in paragraphs 2 and 3 may not be placed at a disadvantage because of their respective activities referred to in paragraphs 2 and 3.			Неусклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
11.5	5. Employers must allow workers' representatives with specific responsibility for the safety and health of workers adequate time off work, without loss of pay, and provide them with the necessary means to enable such representatives to exercise their rights and functions deriving from this Directive.	44.5	ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА НАЈМАЊЕ ЈЕДНОМ ПРЕДСТАВНИКУ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ ОМОГУЋИ ОДСУСТВО СА РАДА У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА РАДНОГ МЕСТА НА КОЈЕ ЈЕ РАСПОРЕЂЕН У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ПЕТ ЧАСОВА РАДА МЕСЕЧНО С ПРАВОМ НА НАКНАДУ ЗАРАДЕ КОЈА СЕ ОБРАЧУНАВА И ИСПЛАЋУЈЕ У ИСТОМ ИЗНОСУ КАО ДА ЈЕ РАДИО НА ПОСЛОВИМА РАДНОГ МЕСТА, КАО И ДА ОБЕЗБЕДИ ТЕХНИЧКО-ПРОСТОРНЕ УСЛОВЕ И СКЛАДУ СА ПРОСТОРНИМ И ФИНАНСИЈСКИМ МОГУЋНОСТИМА, РАДИ ОБАВЉАЊА АКТИВНОСТИ ПРЕДСТАВНИКА ЗАПОСЛЕНИХ.	Потпуно усклађено		

11.6.	6. Workers and/ or their representatives are entitled to appeal, in accordance with national law and/ or practice, to the authority responsible for safety and health protection at work if they consider that the measures taken and the means employed by the employer are inadequate for the purposes of ensuring safety and health at work. Workers' representatives must be given the opportunity to submit their observations during inspection visits by the competent authority.	46.1 46.1.3 46.2	Представник запослених, односно Одбор имају право: 3) да захтевају вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматрају да послодавац није спровео одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду. Представник запослених, односно члан Одбора имају право да присуствују инспекцијском надзору.	Потпуно усклађено		
-------	--	------------------------	--	-------------------	--	--

12.1.	<p>1. The employer shall ensure that each worker receives adequate safety and health training, in particular in the form of information and instructions specific to his workstation or job:</p> <ul style="list-style-type: none"> — on recruitment, — in the event of a transfer or a change of job, — in the event of the introduction of new work equipment or a change in equipment, — in the event of the introduction of any new technology. <p>The training shall be:</p> <ul style="list-style-type: none"> — adapted to take account of new or changed risks, and — repeated periodically if necessary. 	<p>27.1</p> <p>27.4</p> <p>27.2</p> <p>28.3</p>	<p>Послодавац је дужан да изврши оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно ДРУГОГ РАДНОГ АНГАЖОВАЊА, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад ИЛИ ПРОМЕНЕ ОПРЕМЕ ЗА РАД, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.</p> <p>Оспособљавање за безбедан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног места И СПРОВОДИ СЕ ПО ПРОГРАМУ, ЧИЈИ САДРЖАЈ ПОСЛОДАВАЦ МОРА, КАДА ЈЕ ТО ПОТРЕБНО, ДА ОБНАВЉА И МЕЊА.</p> <p>Послодавац је дужан да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.</p> <p>Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се на начин и по поступку утврђеним актом о процени ризика, НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ЈЕДНЕ ГОДИНЕ ОД ДАНА ПРЕТХОДНЕ ПРОВЕРЕ, А НА ОСТАЛИМ РАДНИМ МЕСТИМА НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ОД ДАНА ПРЕТХОДНЕ ПРОВЕРЕ.</p>	<p>Потпуно усклађено</p>		
12.2	<p>2. The employer shall ensure that workers from outside undertakings and/ or establishments engaged in work in his undertaking and/ or establishment have in fact received appropriate instructions regarding health and safety risks during their activities in his undertaking and/ or establishment.</p>	<p>29.</p>	<p>Послодавац код кога, на основу уговора, споразума или по било ком другом основу, обављају рад запослени другог послодавца, дужан је да те запослене оспособи за безбедан и здрав рад, у складу са овим законом.</p>	<p>Потпуно усклађено</p>		

12.3	3. Workers' representatives with a specific role in protecting the safety and health of workers shall be entitled to appropriate training.			Неусклађено	Планиран за 2018. годину према НПAA 2014-2018.	
12.4.	4. The training referred to in paragraphs 1 and 3 may not be at the workers' expense or at that of the workers' representatives. The training referred to in paragraph 1 must take place during working hours. The training referred to in paragraph 3 must take place during working hours or in accordance with national practice either within or outside the undertaking and/ or the establishment.	27.3 28.2	Оспособљавање из става 1. овог члана послодавац обезбеђује у току радног времена, а трошкови оспособљавања не могу бити на терет запосленог. Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.	Потпуно усклађено		
13.1	1. It shall be the responsibility of each worker to take care as far as possible of his own safety and health and that of other persons affected by his acts or omissions at work in accordance with his training and the instructions given by his employer.	32.1	Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.	Потпуно усклађено		
13.2.a	2. To this end, workers must in particular, in accordance with their training and the instructions given by their employer: (a) make correct use of machinery, apparatus, tools, dangerous substances, transport equipment and other means of production;	35.1	Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица.	Потпуно усклађено		
13.2.b	(b) make correct use of the personal protective equipment supplied to them and, after use, return it to its proper place;	35.1	Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица.	Потпуно усклађено		
13.2.c	(c) refrain from disconnecting, changing or removing arbitrarily safety devices fitted, e.g. to machinery, apparatus, tools, plant and buildings, and use such safety devices correctly;	35.3	ЗАПОСЛЕНОМ ЈЕ ЗАБРАЊЕНО ДА САМОВОЉНО ИСКЉУЧУЈЕ, МЕЊА ИЛИ УКЛАЊА БЕЗБЕДНОСНЕ УРЕЂАЈЕ НА СРЕДСТВИМА ЗА РАД.	Потпуно усклађено		

13.2.d	(d) immediately inform the employer and/ or the workers with specific responsibility for the safety and health of workers of any work situation they have reasonable grounds for considering represents a serious and immediate danger to safety and health and of any shortcomings in the protection arrangements;	36.1	Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести послодавца о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.	Потпуно усклађено		
13.2.e	(e) cooperate, in accordance with national practice, with the employer and/ or workers with specific responsibility for the safety and health of workers, for as long as may be necessary to enable any tasks or requirements imposed by the competent authority to protect the safety and health of workers at work to be carried out;	36.3	Запослени је дужан да сарађује са послодавцем и лицем за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима ради.	Потпуно усклађено		
13.2.f	(f) cooperate, in accordance with national practice, with the employer and/ or workers with specific responsibility for the safety and health of workers, for as long as may be necessary to enable the employer to ensure that the working environment and working conditions are safe and pose no risk to safety and health within their field of activity.	36.3	Запослени је дужан да сарађује са послодавцем и лицем за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима ради.	Потпуно усклађено		
14.1	1. To ensure that workers receive health surveillance appropriate to the health and safety risks they incur at work, measures shall be introduced in accordance with national law and/ or practices.	32.2 32.2.2	Запослени има право: 2) да контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити.	Потпуно усклађено		
14.2	2. The measures referred to in paragraph 1 shall be such that each worker, if he so wishes, may receive health surveillance at regular intervals.	32.3	Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује послодавац.	Потпуно усклађено		
14.3	3. Health surveillance may be provided as part of a national health system.	41.1	За обављање послова заштите здравља запослених на раду послодавац ангажује службу медицине рада.	Потпуно усклађено		

15	Particularly sensitive risk groups must be protected against the dangers which specifically affect them.	6.	Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих (нарочито у вези са њиховим духовним и телесним развојем), жена које раде на радном месту са повећаним ризиком који би могао да им угрози остваривање материнства, инвалида ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ и професионално оболелих - уређују се овим И ДРУГИМ законом, другим прописима, колективним уговором, општим актом послодавца и уговором о раду. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ У ВЕЗИ СА БЕЗБЕДНОШЋУ И ЗДРАВЉЕМ НА РАДУ МЛАДИХ, ЗАПОСЛЕНЕ ЖЕНЕ ЗА ВРЕМЕ ТРУДНОЋЕ И ЗАПОСЛЕНЕ КОЈА ДОЈИ ДЕТЕ СПОРАЗУМНО ПРОПИСУЈУ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА РАД И МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ЗДРАВЉЕ.	Потпуно усклађено		
16.1	1. The Council, acting on a proposal from the Commission based on Article 118a of the Treaty, shall adopt individual Directives, <i>inter alia</i> , in the areas listed in the Annex.			Непреносиво	Односи се на процедуре ЕУ	
16.2	2. This Directive and, without prejudice to the procedure referred to in Article 17 concerning technical adjustments, the individual Directives may be amended in accordance with the procedure provided for in Article 118a of the Treaty.			Непреносиво	Односи се на процедуре ЕУ	
16.3	3. The provisions of this Directive shall apply in full to all the areas covered by the individual Directives, without prejudice to more stringent and/ or specific provisions contained in these individual Directives.			Непреносиво	Односи се на процедуре ЕУ	

<p>17.1</p> <p>17.1.a</p> <p>17.1.b</p>	<p>1. The Commission shall be assisted by a committee to make purely technical adjustments to the individual directives provided for in Article 16(1) in order to take account of:</p> <p>(a) the adoption of directives in the field of technical harmonisation and standardisation;</p> <p>(b) technical progress, changes in international regulations or specifications and new findings.</p> <p>Those measures, designed to amend non-essential elements of the individual directives, shall be adopted in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in paragraph 2. On imperative grounds of urgency, the Commission may have recourse to the urgency procedure referred to in paragraph 3.</p>			<p>Непреносиво</p>	<p>Односи се на процедуре ЕУ</p>	
<p>17.2</p>	<p>2. Where reference is made to this paragraph, Article 5a(1) to (4) and Article 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof.</p>			<p>Непреносиво</p>	<p>Односи се на процедуре ЕУ</p>	
<p>17.3</p>	<p>3. Where reference is made to this paragraph, Article 5a(1), (2), (4) and (6) and Article 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof.</p>			<p>Непреносиво</p>	<p>Односи се на процедуре ЕУ</p>	

17a.1	<p>1. Every five years, the Member States shall submit a single report to the Commission on the practical implementation of this Directive and individual Directives within the meaning of Article 16(1), indicating the points of view of the social partners. The report shall assess the various points related to the practical implementation of the different Directives and, where appropriate and available, provide data disaggregated by gender.</p>			Непреносиво	Односи се само на земље чланице ЕУ	
17a.2.	<p>2. The structure of the report, together with a questionnaire specifying its content, shall be defined by the Commission, in cooperation with the Advisory Committee on Safety and Health at Work. The report shall include a general part on the provisions of this Directive relating to the common principles and points applicable to all of the Directives referred to in paragraph 1. To complement the general part, specific chapters shall deal with implementation of the particular aspects of each Directive, including specific indicators, where available.</p>			Непреносиво	Односи се само на земље чланице ЕУ	
17a.3	<p>3. The Commission shall submit the structure of the report, together with the above-mentioned questionnaire specifying its content, to the Member States at least six months before the end of the period covered by the report. The report shall be transmitted to the Commission within 12 months of the end of the five-year period that it covers.</p>			Непреносиво	Односи се само на земље чланице ЕУ	

17a.4	4. Using these reports as a basis, the Commission shall evaluate the implementation of the Directives concerned in terms of their relevance, of research and of new scientific knowledge in the various fields in question. It shall, within 36 months of the end of the five-year period, inform the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Advisory Committee on Safety and Health at Work of the results of this evaluation and, if necessary, of any initiatives to improve the operation of the regulatory framework.			Непреносиво	Односи се само на земље чланице ЕУ	
17a.5	5. The first report shall cover the period 2007 to 2012.			Непреносиво	Односи се само на земље чланице ЕУ	
18.1.	1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by 31 December 1992. They shall forthwith inform the Commission thereof.			Непреносиво	Односи се само на земље чланице ЕУ	
18.2	2. Member States shall communicate to the Commission the texts of the provisions of national law which they have already adopted or adopt in the field covered by this Directive.			Непреносиво	Односи се само на земље чланице ЕУ	
19	This Directive is addressed to the Member States.			Непреносиво	Односи се само на земље чланице ЕУ	
Annex	List of areas referred to in Article 16 (1)			Непреносиво	Односи се на попис подручја из члана 16. став 1. Директиве	